

29-31 July 2022
29-31 Temmuz 2022

Dividends of Peace from a Regional Perspective

Bölgesel
Perspektiften
Barişın Getirileri

*In Cooperation With Diyarbakir Chamber of Commerce And Industry (DTSO) and Van Chamber Of Commerce and Industry (VANTSO)
Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası (DTSO) ve Van Ticaret ve Sanayi Odası (VANTSO) İşbirliğiyle*

Published by Yayınlayan

Democratic Progress Institute Demokratik Gelişim Enstitüsü

11 Guilford Street

London WC1N 1DH

www.democraticprogress.org

info@democraticprogress.org

+ 44 (0) 20 7405 3835

Publication Editor: Ruhi Karadağ

Design, typesetting and cover design copyright © Medya Production Center

© DPI – Democratic Progress Institute Demokratik Gelişim Enstitüsü

DPI – Democratic Progress Institute is a charity
registered in England and Wales.

Registered Charity No. 1037236. Registered Company No. 2922108

This publication is copyright, but may be reproduced by any method
without fee or prior permission for teaching purposes, but not for resale.
For copying in any other circumstances, prior written permission must be
obtained from the publisher, and a fee may be payable.

DPI – Demokratik Gelişim Enstitüsü İngiltere ve Galler’de kayıtlı bir vakıftır.
Vakıf Kayıt No. 1037236. Kayıtlı Şirket No. 2922108

Bu yayının telif hakları saklıdır, eğitim amacıyla telif ödenmeksizin
yada önceden izin alınmaksızın çoğaltılabilir ancak yeniden satılamaz.
Bu durumun dışındaki her tür kopyalama için yayıncıdan yazılı izin alınması
gerekmektedir. Bu durumda yayıncılara bir ücret ödenmesi gerekebilir.

Table of Contents

Foreword	4
Introduction	8
The Economy and Communication of Peace	12
Questions and Answers Session	32
Discussion Session I:	
Benefits of Peace for the Region	38
Discussion Session II:	
Publicising the Potential Economic Benefits of Peace	48
Conclusion	54
Participant List	56
DPI Aims and Objectives	60
Board Members	62
Council of Experts	68

İçindekiler

Önsöz	5
Giriş	9
Barış Ekonomisi ve İletişimi	13
Soru ve Cevap Oturumu	33
Tartışma Oturumu I:	
Barışın Bölge için Faydaları	39
Tartışma Oturumu II:	
Barışın Potansiyel Ekonomik Faydalarının Kamuoyuna Duyurulması	49
Sonuç	55
Katılımcı Listesi	57
Demokratik Gelişim Enstitüsü'nün Amaçları ve Hedefleri	61
Yönetim Kurulu Üyeleri	62
Uzmanlar Kurulu Üyeleri	69

Kerim Yıldız
DPI CEO

Foreword

DPI held an in-person Peace Table entitled "Dividends of Peace from a Regional Perspective" in Van from July 29 to July 31. This was the third meeting of our series entitled "Mapping Dividends of Peace in Turkey" which aims to identify dividends of peace as well as the role that the business community can play as part of possible conflict resolution efforts in Turkey. The event was organised in collaboration with the Diyarbakir Chamber of Commerce and Industry (DTSO) and Van Chamber of Commerce and Industry (VANTSO).

The meeting brought together a diverse and leading group of businesspeople from south and southeast Turkey, as well as academics, lawyers, policy makers, civil society members, journalists, and senior political figures responsible for economic policies from different political parties in Turkey. The group included both reoccurring and new participants to ensure continuity while increasing diversity.

Our keynote speaker, Derek Mooney, is a former Irish government advisor who now uses his expertise in communications to consult for various political campaigns. In his speech, he focused on the damaging effects that the conflict has had for businesses on both sides of the border and how arguments centred on the costs of violence should be

Önsöz

DPI, 29 Temmuz - 31 Temmuz tarihleri arasında Van'da "Bölgesel Perspektiften Barışın Getirileri" başlıklı bir Barış Masası düzenledi. Bu, barışın getirilerinin yanı sıra iş dünyasının Türkiye'deki olası çatışma çözümü çabalarının bir parçası olarak oynayabileceği rolü belirlemeyi amaçlayan "Türkiye'de Barışın Getirilerinin Haritalandırılması" başlıklı serimizin üçüncü toplantısıydı. Etkinlik Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası (DTSO) ve Van Ticaret ve Sanayi Odası (VANTSO) işbirliğiyle düzenlendi.

Toplantı, Türkiye'nin güney ve güneydoğusundan iş insanlarının yanı sıra akademisyenler, avukatlar, politika yapımcılar, sivil toplum üyeleri, gazeteciler ve Türkiye'deki farklı siyasi partilerden ekonomi politikalarından sorumlu üst düzey siyasi figürlerden oluşan çeşitli ve önde gelen bir grubu bir araya getirdi. Grup, çeşitliliği artırırken sürekliliği sağlamak amacıyla hem eski hem de yeni katılımcılardan oluşmuştur.

Açılış konuşmacımız Derek Mooney, İrlanda hükümetinin eski bir danışmanı olup iletişim alanındaki uzmanlığını çeşitli siyasi kampanyalara danışmanlık yapmak için kullanmaktadır. Konuşmasında, çatışmanın sınırın her iki tarafındaki işletmeler üzerinde yarattığı zarar verici etkiler ve şiddetin maliyetine odaklanan argümanların diğer çatışmaların çözü-

used to support the resolution of other conflicts. He highlighted two ways which Northern Irish businesses supported the peace process. On a macro level, individuals, organisations and large businesses undertook specific initiatives to actively support the peace process. On a micro level, numerous business owners assisted daily in ensuring a certain level of normality for the community. In these ways, he argued the economic impacts of peace should be a focal point in garnering support for peace from the public, especially highlighting the positive impacts businesses can bring to peace efforts.

The discussions turned to focus on the possible role that business communities in Turkey can play to encourage conflict resolution efforts and the economic benefits that a peace process would bring to the region. He argued that an effective government and legal system were necessary to harness economic growth, citing Turkey and Northern Ireland as examples of where this relationship has been present. During times of peace, both countries have experienced positive economic growth; however, when conflict has reignited, these effects have been reversed. This led the speaker to concentrate on how to communicate the dividends of peace to a larger audience. At this point, it was highlighted that more news and media content should be produced on the connection between peace and economy by the media and other public actors. The participants discussed that Turkey's current economic crisis offers a significant window of opportunity for peace.

This Peace Table forms part of a larger series of activities planned in the context of the project titled *Voicing Peace and Fostering Inclusivity in Turkey*, supported by the Irish, Norwegian, and Swiss governments.

Kerim Yıldız

Chief Executive Officer
Democratic Progress Institute

münü desteklemek için nasıl kullanılması gerektiğine odaklandı. Kuzey İrlandalı işletmelerin barış sürecini iki şekilde desteklediğini vurguladı. Makro düzeyde, bireyler, kuruluşlar ve büyük işletmeler barış sürecini aktif olarak desteklemek için özel girişimlerde bulunmuşlardır. Mikro düzeyde ise çok sayıda işletme sahibi, toplum için belirli bir düzeyde normalliğin sağlanmasına günlük olarak yardımcı olmuştur. Bu yollarla, barışın ekonomik etkilerinin, özellikle işletmelerin barış çabalarına getirebileceği olumlu etkilerin altını çizerek, halktan barışa destek toplamak için odak noktası olması gerektiğini savundu.

Tartışmalar, Türkiye'deki iş çevrelerinin çatışma çözümü çabalarını teşvik etmek için oynayabileceği olası role ve barış sürecinin bölgeye getireceği ekonomik faydalara odaklandı. Ekonomik büyümenin sağlanması için etkin bir hükümet ve hukuk sisteminin gerekli olduğunu savundu ve Türkiye ile Kuzey İrlanda'yı bu ilişkinin mevcut olduğu örnekler olarak gösterdi. Barış dönemlerinde her iki ülke de olumlu ekonomik büyüme yaşamış; ancak çatışmalar yeniden başladığında bu etkiler tersine dönmüştür. Bu durum konuşmacıyı barışın getirilerinin daha geniş bir kitleye nasıl anlatılabileceği konusuna odaklanmaya yöneltti. Bu noktada, medya ve diğer kamu aktörleri tarafından barış ve ekonomi arasındaki bağlantı üzerine daha fazla haber ve medya içeriği üretilmesi gerektiği vurgulandı. Katılımcılar, Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik krizin barış için önemli bir fırsat penceresi sunduğunu tartıştı.

Bu Barış Masası, İrlanda, Norveç ve İsviçre hükümetleri tarafından desteklenen Türkiye'de Barışı Seslendirmek ve Kapsayıcılığı Teşvik Etmek başlıklı proje kapsamında planlanan daha geniş bir dizi etkinliğin bir parçasını oluşturmaktadır.

Kerim Yıldız

İcra Kurulu Başkanı
Demokratik Gelişim Enstitüsü

Introduction

DPI's Senior Regional Strategy Analyst, Dr Esra Elmas, welcomed everyone to another event of DPI's series *Mapping the Dividends of Peace in Turkey*, entitled 'Dividends of Peace for the Region', held in collaboration with the Diyarbakır Chamber of Commerce and Industry and Van Chamber of Commerce and Industry in Van. Earlier in the year, DPI had a meeting in Diyarbakır where the keynote speakers İzzet Akyol and Vegard Ellefsen discussed the economic cost of the conflict in Turkey and peace as an economic investment. This event was designed to build on this dialogue and further address the relationship between conflict, peace, and the economy in Turkey. DPI aims to provide a platform to discuss how business communities can play a role in conflict resolution and peace processes.

During his opening remarks, Mehmet Kaya, Head of Diyarbakır Chamber of Commerce and Industry, highlighted the importance of raising awareness regarding the economic cost of the conflict. Kaya acknowledged that previously people would be reluctant to talk about the economic aspect of the Kurdish issue. Although the economic damage of the issue was known, talking about business where people face various human rights violations were frowned upon. However, espe-

Head of Van Chamber of Commerce and Industry Necdet Takva during opening remarks.

Van Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Necdet Takva açılış konuşması esnasında.

Giriş

DPI Kıdemli Bölgesel Strateji Analisti Dr. Esra Elmas, DPI'nın Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası ile Van Ticaret ve Sanayi Odası işbirliğinde Van'da düzenlenen "*Bölgesel Perspektiften Barışın Getirileri*" başlıklı, "Türkiye'de Barışın Getirilerinin Haritalandırılması" serisi dahilinde gerçekleşen açılış konuşmasını yaptı. Yılın başlarında DPI, Diyarbakır'da İzzet Akyol ve Vegard Ellefsen'in konuşmacı olarak katıldığı ve Türkiye'deki çatışmanın ekonomik maliyeti ile barışın ekonomik bir yatırım olarak ele alındığı bir toplantı düzenlemişti. Bu etkinlik, bu diyalogu geliştirmek ve Türkiye'de çatışma, barış ve ekonomi arasındaki ilişkiyi daha fazla ele almak üzere tasarlanmıştır. DPI, iş çevrelerinin çatışma çözümü ve barış süreçlerinde nasıl bir rol oynayabileceğini tartışmak için bir platform sağlamayı amaçlamaktadır.

Head of Diyarbakır Chamber of Commerce and Industry Mehmet Kaya during opening remarks.

Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Mehmet Kaya açılış konuşması esnasında.

cially with the adverse developments due to the pandemic, the Kurdish and Turkish business societies face hardships. Therefore, people gradually realise the importance of the problem. He pointed out that there is a growing awareness about the economic consequences of the conflict. Kaya concluded his remarks by how economic cooperation could play a key role in establishing peace.

Head of Van Chamber of Commerce and Industry Necdet Takva recalled the Diyarbakir meeting where İzzet Akyol's report was discussed. There, participants contemplated on the role of the business sector in conflict zones and the economic benefits of a possible peace process. He expressed that hopefully the meeting in Van would be a further contribution to the ongoing discussion. Takva finished his remarks by thanking DPI for focusing on the economic aspect of the conflict and organising a meeting in Van.

Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Mehmet Kaya açılış konuşmasında, çatışmanın ekonomik maliyeti konusunda farkındalık yaratmanın önemini vurguladı. Kaya, geçmişte insanların Kürt meselesinin ekonomik boyutu hakkında konuşmak istemediklerini kabul etti. Sorunun sebep olduğu ekonomik kayıplar bilinmesine rağmen, insanların çeşitli insan hakları ihlallerine maruz kaldığı bir durumda iş dünyası ve işletmeler hakkında konuşmak hoş karşılanmıyordu. Ancak özellikle pandemi nedeniyle yaşanan olumsuz gelişmeler, Kürt ve Türk iş çevrelerini zor durumda bırakıyor. Bu nedenle insanlar yavaş yavaş sorunun önemini farkına varıyor. Kaya çatışmanın ekonomik sonuçları hakkında giderek artan bir farkındalık olduğuna dikkat çekti ve sözlerini, ekonomik işbirliğinin barışın tesis edilmesinde nasıl kilit bir rol oynayabileceğinden bahsederek sonlandırdı.

Van Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Necdet Takva, İzzet Akyol'un raporunun tartışıldığı Diyarbakır toplantısını hatırlattı. Söz konusu etkinlikte katılımcılar, çatışma bölgelerinde iş dünyasının rolü ve olası bir barış sürecinin ekonomik faydaları üzerine fikir yürütmüşlerdi. Van'daki toplantının devam etmekte olan tartışmaya daha fazla katkı sağlamasını umduğunu ifade etti. Takva sözlerini, DPI'a çatışmanın ekonomik boyutuna odaklandığı ve Van'da bir toplantı düzenlediği için teşekkür ederek tamamladı.

The Economy and Communication of Peace

Derek Mooney, *Communication Consultant & former Irish Government Advisor*

Mooney started his presentation by expressing that he has a somewhat unique perspective on the topic as he has worked in the political, governmental and NGO sectors in Ireland and he also has a background in business, specifically human resource management, and now runs the public affairs operations of BEERG and HR Policy Global (Europe). He began his presentation by giving a brief introduction on his story, following with a short overview of the conflict in Northern Ireland. He then spoke more specifically about the impact of the conflict and the peace process on business and commerce on both sides of the Irish border.

The impact of the Troubles on Business and Commerce

Mooney explored the role played by business in the Northern Ireland peace process and how the economic argument for peace became an important tool in communicating and advocating for the idea of peace, most importantly, the Good Friday Agreement. Mooney expressed how this communication was an important factor generating public support for the peace process and the downsides of the Good Friday Agreement.

Talking about the development of the economic disparity in the island, Mooney mentioned the plantation of Ulster, which was the granting of farms and lands to Scottish Protestants and the displacement of local Catholics. This started a gradual trend that saw the North-West of Ireland become the wealthier part of the island. The connection and loyalty of these planters to their Scottish and British roots saw a development of trade. While trade and commerce started to develop, particularly around Belfast and Derry, the rest of the island

Barış Ekonomisi ve İletişimi

Derek Mooney, *İletişim Danışmanı ve İrlanda Hükümeti Eski Danışmanı*

Mooney sunumuna, İrlanda'da siyaset, hükümet ve STK sektörlerinde çalışmış olması ve aynı zamanda iş dünyasında, özellikle de insan kaynakları yönetiminde bir geçmişe sahip olması ve şu anda BEERG ve HR Policy Global'in (Avrupa) kamu işleri operasyonlarını yürütmesi nedeniyle konuya dair kendine münhasır bir bakış açısına sahip olduğunu ifade ederek başladı. Sunumuna kendi hikayesine kısaca değinerek başladı ve ardından Kuzey İrlanda'daki çatışmaya dair genel bir bakış sundu. Ardından daha spesifik olarak çatışmanın ve barış sürecinin İrlanda sınırının her iki tarafındaki iş dünyası ve ticaret üzerindeki etkisinden bahsetti.

Derek Mooney speaking to participants.

Derek Mooney katılımcılara hitap ederken

remained largely dependent on agriculture. By the start of the 20th century Ireland was divided between a wealthy industrial North and a poverty-stricken agrarian South. Belfast saw population growth as workers moved to find jobs in the many mills and shipyards, seeing the building of single unit family houses for this new labour force, while in Dublin families still lived in overcrowded tenements.

Partition deepened that schism. There was a tariff wall between the North and South from 1923, which remained largely in place until the mid-1960s with the agreement of the 1965 Anglo-Irish Trade Agreement. So, while there was the free movement of people and labour under the post-independence common travel area, there was no free movement of goods. Unionists attributed Ulster's strong economic performance (relative to the rest of Ireland) to benefits of an aggressive system of free trade for Ulster with Britain under the Act of Union, particularly between 1890-1913. Indeed, during the Home Rule controversies of 1886, 1893, and 1912-14, economic disaster was predicted for Ireland if Home Rule was introduced. Northern Ireland feared the loss of its economic wealth were it to become part of a separate and united Irish nation under Home Rule. It saw its political and economic destiny as being inextricably bound up with that of

Derek Mooney speaking to participants.

Derek Mooney katılımcılara hitap ederken.

Sorunların İş Dünyası ve Ticaret Üzerindeki Etkisi

Mooney, Kuzey İrlanda barış sürecinde iş dünyasının oynadığı rolü ve barışa dair ekonomik argümanın barış fikrinin, ve en önemlisi Hayırlı Cuma Anlaşması'nın iletişimde ve savunulmasında nasıl önemli bir araç haline geldiğini ele aldı. Mooney, bu iletişimin barış sürecine ve Hayırlı Cuma Anlaşması'nın olumsuz yanlarına yönelik kamuoyu desteği yaratmada nasıl önemli bir faktör olduğunu ifade etti.

Adadaki ekonomik eşitsizliğin gelişiminden bahseden Mooney, çiftliklerin ve toprakların İskoç Protestanlara verilmesi ve yerel Katoliklerin yerlerinden edilmesi anlamına gelen Ulster plantasyonundan bahsetti. Bu, İrlanda'nın Kuzeybatısının adanın daha zengin bölgesi haline geldiği bir süreci başlattı. Bu yerleşimcilerin İskoç ve İngiliz köklerine olan bağlılıkları ve sadakatleri ticaretin gelişmesini sağladı. Özellikle Belfast ve Derry çevresinde ticaret gelişmeye başlarken, adanın geri kalanı büyük ölçüde tarıma bağımlı kaldı. 20. yüzyılın başlarında İrlanda, zengin endüstriyel Kuzey ile yoksulluk içindeki tarımsal Güney arasında bölünmüş durumdaydı. Belfast, işçilerin çok sayıdaki değirmen ve tersanede iş bulmak için göç etmesi sonucunda nüfus artışını yaşadı; bu yeni işgücü için tek bir aileye ait evler inşa edilirken, Dublin'de aileler hala aşırı kalabalık apartmanlarda yaşıyordu.

Bölünme bu ayrılığı derinleştirdi. Kuzey ve Güney İrlanda arasında 1923'ten itibaren bir gümrük duvarı vardı ve bu duvar 1965 İngiliz-İrlanda Ticaret Anlaşması'na kadar büyük ölçüde yerinde kaldı. Dolayısıyla, bağımsızlık sonrası ortak seyahat alanı kapsamında insanların ve işgücünün serbest dolaşımı varken, malların serbest dolaşımı yoktu. Birlikçiler, Ulster'in (İrlanda'nın geri kalanına göre) güçlü ekonomik performansını, özellikle 1890-1913 yılları arasında Birlik Yasası kapsamında Ulster'in Britanya ile serbest ticaret yapmasına yönelik agresif bir sistemin faydalarına bağladı. Gerçekten de, 1886, 1893 ve 1912-14 yıllarındaki özyönetim tartışmaları sırasında, özyönetimin uygulamaya konması halinde İrlanda için ekonomik felaket öngörülüyordu. Kuzey İrlanda, özyönetim altında Birleşik Krallık'tan ayrı ve kendi içinde birleşik bir İrlanda ulusunun parçası olması halinde ekonomik zenginliğini kaybetmekten korkuyordu. Siyasi ve ekonomik kaderinin ayrılmaz bir şekilde Birleşik Krallık'ın kaderine bağlı olduğunu düşünüyordu. Birleşik Krallık'ın gıda ihtiyacını karşılayan ama pek başka bir şeye sa-

Britain. It feared that it would have to carry the economic burden of 26 counties that provided Britain's food, but little else. By contrast, Nationalists attributed the South's economic failure in the nineteenth century to the laissez-faire doctrine of the Act of Union, along with the lack of protective tariffs that hurt Ireland. The Act of Union which Unionists regarded as ensuring their wealth, was seen by Nationalists as maintaining their poverty,

There was a strong belief among Nationalists/Republicans North and South that Unionism's prime motivation on the constitutional question were economic. One of the high denomination UK sterling coins in use in the first half of the 20th century was the half-crown (equal to about 13c in today's Euros). Many Dublin Republicans thought that unionism's loyalty was less to the Crown and more to the half crown.

Meanwhile, the South still exported most of its young population to the UK and US for work. This continued right up to the 1980s, but unlike their predecessors who moved away, never to return, the emigrants of the 70s and 80s did come back, bringing skills and money with them. By the late 80s Ireland's economy was starting to grow. It was also attracting new industries like Pharmaceutical and Information Technology and had a trained workforce ready to staff them. Meanwhile, the old heavy labour industries of the North were starting to falter. It became cheaper to build ships and make shirts in the far East, so the old plants and mills closed. These factories and industries had always favoured Protestants over Catholics and saw their futures bound up with the Union. But as the factories closed, Unionist/Protestant workers who had once expected their low paying jobs to be for life, soon discovered that poverty is just as bad whether you were Catholic or Protestant. They saw their "unionist" birth right of a job for life slipping away, while Catholics/Nationalists who had never seen themselves as having that pathway out of poverty looked to education to get a better life, often provided free by Catholic religious congregations. Mooney underlined that this applied mainly to Catholic men, while Catholic women were not offered the same path. Northern Ireland's manufacturing employment shrank by approximately 15,000 jobs (approx. 3%) between 1949 and 1966. This affected the Unionist working class more and these jobs were not replaced.

hip olmayan 26 vilayetin ekonomik yükünü taşımak zorunda kalacağından korkuyordu. Buna karşılık Milliyetçiler, on dokuzuncu yüzyılda Güney İrlanda'nın ekonomik başarısızlığını Birlik Yasası'nın laissez-faire doktrinine ve İrlanda'ya zarar veren koruyucu tarifelerin olmaması durumuna bağlıyordu. Birlikçilerin zenginliklerini garanti altına aldığını düşündükleri Birlik Yasası, Milliyetçiler tarafından yoksulluklarını sürdürmek olarak görülüyordu.

Kuzey ve Güney İrlanda'daki Milliyetçiler/Cumhuriyetçiler arasında Birlikçiliğin anayasa meselesindeki temel motivasyonunun ekonomik olduğuna dair güçlü bir inanç vardı. 20. yüzyılın ilk yarısında kullanılan yüksek kupürlü İngiliz sterlin paralarından biri yarım krongu (günümüz Euro'sunda yaklaşık 13 cent'e eşittir). Pek çok Dublinli Cumhuriyetçi, sendikacılığın Kraliyete değil, yarım krona daha çok bağlı olduğunu düşünüyordu.

Participants listening to Derek Mooney.

Katılımcılar Derek Mooney'yi dinlerken.

While Northern Ireland's economic decline predated the Troubles, the outbreak of violence exacerbated it. Unemployment in Northern Ireland had always been above the UK average, but by 1971 it was double it. At its peak in 1986/1987, unemployment in the North was over 17% compared to 10% across Britain. One study suggests that there was a GDP reduction of up to 10% during the period of the troubles, though the reduction increased to 15-20% when the impact of grants related to the Troubles, plus expenditure on security, was calculated.

The 1973 Provisional IRA kidnapping and murder of German businessman Thomas Niedermayer, the managing director of the Grundig factory in Belfast, and the West German honorary consul for Northern Ireland, struck fear across the local and global business community. His body was not recovered until 1980. The IRA had kidnapped Mr Niedermayer seeking the transferral from imprisonment in Great Britain to Northern Ireland of two of its members who had been jailed for involvement in a bombing campaign in London in 1973. However, the negotiations with the British ended abruptly from the IRA's side without explanation. The assumption was that the kidnappers killed Niedermayer whilst he was trying to escape.

One exception was the infamous DeLorean Car plant. In 1979, with generous supports from the British government, John DeLorean built his manufacturing plant in West Belfast, which had the highest unemployment rate in the western industrial world. DeLorean had looked at various other locations in areas like Spain, Italy, Puerto Rico and the South of Ireland, all of whom backed out when they did their due diligence. The British were desperate for investment in Northern Ireland and DeLorean was desperate for money. The British leaped at the chance to locate a high-profile industry in Belfast. The deal was done within 11 days. He was given millions in hard cash. The rationale of the British Government was simple, people who have jobs do not spend all their time rioting and fighting and scheming. For a while this worked and the plant paid good wages. It employed 2,500 people at its peak (which was brief) and Republicans and Unionists were working side by side in a neutral setting, which did not last. By 1982 the edifice collapsed. DeLorean was arrested in a multi-million-dollar cocaine bust. The factory closed with the UK government admitting

Bu arada, Güney İrlanda hâlâ genç nüfusunun çoğunu çalışmak için İngiltere ve ABD'ye ihraç ediyordu. Bu durum 1980'lere kadar devam etti, ancak bir daha geri dönmek üzere giden seleflerinin aksine, 70'li ve 80'li yılların göçmenleri yanlarında beceri ve para getirerek geri döndüler. 80'lerin sonunda İrlanda ekonomisi büyümeye başlamıştı. Ayrıca ilaç ve Bilgi Teknolojileri gibi yeni endüstrileri kendine çekiyordu ve bu endüstrilerde çalışmaya hazır eğitilmiş bir işgücüne sahipti. Bu arada, Kuzey'in eski ağır işçilik endüstrileri bocalamaya başlamıştı. Uzakdoğu'da gemi inşa etmek ve gömlek yapmak daha ucuz hale geldi, böylece eski fabrikalar ve imalathaneler kapandı. Bu fabrikalar ve endüstriler her zaman Protestanları Katoliklere tercih etmiş ve geleceklerini Birlik'e bağlı görmüşlerdi. Ancak fabrikalar kapandıkça, bir zamanlar düşük ücretli işlerinin ömür boyu sürmesini bekleyen Birlikçi/Protestan işçiler, kısa süre sonra Katolik ya da Protestan olsanız da yoksulluğun aynı derecede kötü olduğunu keşfettiler. "Birlikçi" olarak doğuştan sahip oldukları ömür boyu iş hakkının ellerinden kayıp gittiğini görürken, kendilerini hiçbir zaman yoksulluktan çıkış yoluna sahip olarak görmeyen Katolikler/Milliyetçiler daha iyi bir yaşam için genellikle Katolik dini cemaatler tarafından ücretsiz olarak sağlanan eğitime yöneldi. Mooney, bunun esas olarak Katolik erkekler için geçerli olduğunun, Katolik kadınlara aynı yolun sunulmadığının altını çizdi. Kuzey İrlanda'da imalat sektöründeki istihdam 1949 ile 1966 yılları arasında yaklaşık 15.000 kişi (yaklaşık %3) azalmıştır. Bu durum Birlikçi işçi sınıfını daha fazla etkilemiş ve bu işlerin yeri doldurulamamıştır. Kuzey İrlanda'nın ekonomik gerilemesi Sorunlar'dan önce başlamış olsa da, şiddetin patlak vermesi bunu daha da kötüleştirmiştir. Kuzey İrlanda'da işsizlik her zaman Birleşik Krallık ortalamasının üzerindeydi ancak 1971'de bu oran iki katına çıkmıştı. 1986-1987'de zirveye ulaşan işsizlik, Birleşik Krallık genelinde %10 iken Kuzey İrlanda'da %17'nin üzerindeydi. Bir çalışma, Sorunlar döneminde GSYİH'de %10'a varan bir azalma olduğunu, ancak sorunlarla ilgili hibelerin etkisi ve güvenlik harcamaları hesaplandığında bu azalmanın %15-20'ye çıktığını öne sürmektedir.

Belfast'taki Grundig fabrikasının genel müdürü ve Batı Almanya'nın Kuzey İrlanda fahri konsolosu olan Alman iş adamı Thomas Niedermayer'in 1973'te Geçici IRA tarafından kaçırılıp öldürülmesi, yerel ve küresel iş çevrelerinde korku yarattı. Cesedine 1980 yılına kadar ulaşılamadı. IRA, 1973 yılında Londra'daki bir bombalama eylemine karıştıkları için hapse atılan

to losing £77 million on the deal. At the peak of the troubles, the UK subvention to Northern Ireland was around £4 billion per year, which was equal to over a third of its GDP. The Northern Ireland economy was dependent on direct government interventions and the private sector component was insufficient to sustain Northern Ireland as a viable economic entity.

Mooney stated that the economic costs associated with the years of violence can be grouped under three main headings:

The direct costs from the violence; Included damage to business premises and equipment, damage to economic infrastructure and injuries to, or death of, members of the public, thereby reducing human capital (workforce and skills).

The indirect costs; Redirection of government expenditure towards heightened security and policing, including any consequences for the cost of doing business. Redirection of business expenditure towards heightened security. Redirection of government expenditure towards attracting or retaining business investment in the affected region.

The indirect consequences arising from behavioural changes; Relocation of business investment away from the affected area. Workers deciding to move away from the affected areas, either to less difficult places, away from the interfaces and more difficult areas, or out of Northern Ireland altogether. It is estimated that the Troubles led to the displacement of over 60,000 people. Changes in the pattern of household expenditure, particularly a decrease in tourism.

Mooney argued that it is possible to reverse engineer these headings to formulate the argument and benefits of peace and normalisation. He contends a simple truism of business; no matter where in the world, that business likes stability and certainty.

In Northern Ireland, while there was a clear pro Unionism/pro maintaining the political ties with Britain leaning among the business community and particularly in the business (and farming) representative groups, there was an overall desire to see stability and normalcy. It is important to note the vast majority of Northern Ireland's business

iki üyesinin Büyük Britanya'daki hapisshaneden Kuzey İrlanda'ya nakledilmesi için Niedermayer'i kaçırmıştı. Ancak İngilizlerle yapılan müzakereler IRA tarafından herhangi bir açıklama yapılmaksızın aniden sona erdi. Kaçıranların Niedermayer'i kaçırmaya çalışırken öldürdükleri varsayıldı.

Bunun bir istisnası kötü şöhretli DeLorean Otomobil fabrikasıydı. John DeLorean, 1979 yılında İngiliz hükümetinin cömert destekleriyle üretim tesisini Batı sanayi dünyasında en yüksek işsizlik oranına sahip olan Batı Belfast'ta kurdu. DeLorean, İspanya, İtalya, Porto Riko ve İrlanda'nın güneyi gibi çeşitli bölgelere bakmış, ancak hepsi de durum tespiti yaptıktan sonra geri çekilmişti. İngilizler Kuzey İrlanda'da yatırım için, DeLorean da para için çaresizdi. İngilizler yüksek profilli bir endüstriyi Belfast'a yerleştirme şansına balıklama atladılar. Anlaşma 11 gün içinde yapıldı. Milyonlarca dolar nakit para verildi. İngiliz Hükümeti'nin mantığı basitti, işi olan insanlar tüm zamanlarını isyan ederek, kavga ederek ve entrikalar çevirerek geçirmezler. Bir süre için bu işe yaradı ve fabrika iyi ücretler ödedi. En yoğun döneminde (ki bu kısa sürdü) 2,500 kişi istihdam ediyordu ve Cumhuriyetçiler ile Birlikçiler tarafsız bir ortamda yan yana çalışıyordu ama bu durum uzun sürmedi. 1982 yılına gelindiğinde yapı çöktü. DeLorean milyonlarca dolarlık bir kokain baskınında tutuklandı. Fabrika, Birleşik Krallık hükümetinin anlaşmadan 77 milyon sterlin kaybettiğini kabul etmesiyle kapandı. Sorunların zirvede olduğu dönemde Birleşik Krallık'ın Kuzey İrlanda'ya yaptığı sübvansiyon yıllık 4 milyar sterlin civarındaydı ve bu da GSYİH'sinin üçte birinden fazlasına denk geliyordu. Kuzey İrlanda ekonomisi doğrudan hükümet müdahalelerine bağımlıydı ve özel sektör bileşeni Kuzey İrlanda'yı kendi kendine yaşayabilir bir ekonomik varlık olarak sürdürmek için yetersizdi.

Mooney, şiddet yıllarıyla ilişkili ekonomik maliyetlerin üç ana başlık altında toplanabileceğini belirtti:

Şiddetten kaynaklanan doğrudan maliyetler; İş yerlerinin ve ekipmanların zarar görmesi, ekonomik altyapının zarar görmesi ve halkın yaralanması veya ölmesi, dolayısıyla beşeri sermayenin (işgücü ve beceriler) azalmasını içermektedir.

Dolaylı maliyetler; İş yapma maliyetine ilişkin sonuçlar da dahil olmak üzere, hükümet harcamalarının artırılmış güvenlik ve polislik faaliyetlerine yönlendirilmesi. İş harcamalarının artırılmış güvenliğe

trading and commerce was along an east-west axis between it and the rest of the United Kingdom. The fact that both were in the UK sterling area was a factor but not as big of a factor as politics. North/South trading was not as big a factor, but it was still growing steadily over the years. In 1958, northern imports from the South were worth £20 million while northern exports to the South were worth £8.4 million. By 1970 these respective figures had tripled to £57.2 million and £29.9 million thanks to the thawing in relations between the administration in Belfast and Dublin, the Lemass/O'Neill talks and the aforementioned 1965 Anglo/Irish Trade Agreement. Though the Troubles did see a reduction in the small numbers of people crossing the border, particularly Unionists travelling to the South, trade still grew. By 1995 the relevant figures were £789 million and £645 million respectively as cross-border trade edged towards parity. Those figures have grown since. Imports from the North into the Republic (which was the lower figure) during the first eight months of 2021 were worth €2.5 billion, which means almost €4bn in a full year. Dublin is now the North's gateway into Europe. The trend of the past thirty years has been in Dublin's favour. Many businesses, especially agri-food are cross border businesses. Milk, pig meat and many other goods travel across the border many times as they are processed.

In 1993, GDP per person (per capita) was approximately £11,000 in the UK, £8000 in Northern Ireland and just over €8000 in the Republic. One decade later the GDP per person (per capita) was approximately £13,500 in the UK, £11,500 in Northern Ireland and just over €14,7000 in the Republic. The Unionist argument against unity was waning, but the decades old Republican argument that Unionism would soon change its beliefs when it saw the economic advantage of unity was not proving true.

The Specific Role of Business

Mooney assessed two important roles played by business in both during the Troubles and in the move to peace. Firstly the micro, which are the experiences and impact of countless business owners' day to day in helping to deliver some form of normality. Secondly, the mac-

Participants listening to Derek Mooney.

Katılımcılar Derek Mooney'yi dinlerken.

yönlendirilmesi. Etkilenen bölgede iş yatırımlarını çekmek ya da elde tutmak için devlet harcamalarının yeniden yönlendirilmesi.

Davranış değişikliklerinden kaynaklanan dolaylı sonuçlar; İş yatırımlarının etkilenen bölgeden uzağa taşınması. İşçilerin etkilenen bölgelerden daha az problemliler yerlere, arayüzlerden ve daha zor bölgelerden uzağa ya da Kuzey İrlanda'nın tamamen dışına taşınmaya karar vermesi. Sorunlar nedeniyle 60.000'den fazla kişinin yerinden olduğu tahmin edilmektedir. Hanehalkı harcama modelinde değişiklikler, özellikle de turizmde azalma.

Mooney, barış ve normalleşmenin argüman ve faydalarını formüle etmek için bu başlıkları tersine çevirmenin mümkün olduğunu savundu. Dünyanın neresinde olursa olsun, iş dünyasının istikrarı ve kesinliği sevdiği gibi basit bir iş dünyası gerçeği baki.

Kuzey İrlanda'da, iş dünyası ve özellikle de iş dünyası (ve çiftçilik) temsilci grupları arasında açık bir Birlikçilik/İngiltere ile siyasi bağları sürdürme yanlısı eğilim olsa da, genel olarak istikrar ve normalliği görme arzusu vardı. Kuzey İrlanda'nın ticari faaliyetlerinin ve ticaretinin büyük çoğunluğunun doğu-batı ekseninde Birleşik Krallık'ın geri kalanıyla yapıldığını belirtmek önemlidir. Her ikisinin de İngiliz Sterlini bölgesinde olması bir

ro, which entails specific initiatives and parts played by individuals, representative organisations and big businesses, especially multi-nationals in moving to peace. The 1994 paper from the Northern Ireland branch of the Confederation of British Industry (CBI) *Peace – A challenging New Era* was a critical document. It argued strongly that a viable peace process would help spur economic growth, which would in turn help promote peace. It was the theory of the virtuous upward spiral, one that very clearly coincided with John Hume's efforts to move to a non-violent environment, including ongoing dialogue to move the IRA away from violence. The CBI emphasised that the vast amounts of money being absorbed by the Troubles could be reinvested in education and infrastructure.

Mooney noted that the political outlook of the CBI was most definitely pro-Union, but it was arguing, though not by direct reference, for the same initiatives and direction as the leader of constitutional nationalism in Northern Ireland, John Hume. It was not seeking to undermine political unionism, but to create underneath it a platform on which it could firmly stand and reciprocate the approaches from Hume. Hume's engagement with both Sinn Féin and the IRA made him an anathema for mainstream Unionism, but not for the progressives with the Unionist business community. 1994 was the year of the major ceasefire, which quickly proved the wisdom and foresight of CBI's 'peace dividend' rationale. Economy in the North quickly improved, and the tourism sector increased significantly, up to 20%, with 1.55 million tourists visiting Northern Ireland within the year. Unemployment dropped to 11.4%, the lowest level of unemployment in over 14 years, and new foreign investments amounting to over £30 million were announced. Mooney claims the collapse of the ceasefires in 1996 did not set the CBI back. Rather than see this backwards step as a defeat it redoubled its effort and along with six other major industry and employee representative groups to establish the more powerful Group of Seven: The Hotel Federation, the Institute of Directors, the Northern Ireland Chambers of Commerce, the Northern Ireland Growth Challenge, the Northern Ireland the Northern Ireland Economic Council, and the Northern Ireland Committee of the Irish Congress of Trade Unions.

faktördü ancak siyaset kadar büyük bir faktör değildi. Kuzey/Güney ticareti o kadar büyük bir faktör değildi, ancak yine de yıllar içinde istikrarlı bir şekilde büyüyordu. 1958 yılında Kuzey'in Güney'den ithalatı 20 milyon sterlin, Kuzey'in Güney'e ihracatı ise 8.4 milyon sterlin değerindeydi. Belfast ve Dublin'deki yönetimler arasındaki ilişkilerin yumuşaması, Lemass / O'Neill görüşmeleri ve daha önce bahsedilen 1965 Anglo/İrlanda Ticaret Anlaşması sayesinde 1970 yılına gelindiğinde bu rakamlar üç katına çıkarak 57.2 milyon ve 29.9 milyon sterline ulaştı. Sorunlar nedeniyle sınırı geçen az sayıda insanın, özellikle de Güney'e seyahat eden Birlikçilerin sayısında bir azalma görülse de ticaret artmaya devam etmiştir. 1995 yılına gelindiğinde, sınır ötesi ticaretin eşitliğe doğru ilerlemesiyle ilgili rakamlar sırasıyla 789 milyon ve 645 milyon Sterlin olmuştur. Bu rakamlar o zamandan beri artmıştır. 2021'in ilk sekiz ayında Kuzey'den Cumhuriyet'e yapılan ithalat (ki bu daha düşük bir rakamdı) 2,5 milyar Avro değerindeydi; bu da bir yılda neredeyse 4 milyar Avro anlamına geliyor. Dublin artık Kuzey'in Avrupa'ya açılan kapısı konumunda. Son otuz yılın trendi Dublin'in lehine olmuştur. Birçok işletme, özellikle de tarımsal gıda, sınır ötesi işletmelerdir. Süt, domuz eti ve diğer pek çok ürün işlenirken sınır defalarca geçmektedir.

1993 yılında kişi başına düşen GSYİH Birleşik Krallık'ta yaklaşık 11.000 sterlin, Kuzey İrlanda'da 8000 sterlin ve İrlanda Cumhuriyeti'nde 8000 Euro'nun biraz üzerindeydi. On yıl sonra kişi başına düşen GSYİH Birleşik Krallık'ta yaklaşık 13.500 Sterlin, Kuzey İrlanda'da 11.500 Sterlin ve Cumhuriyet'te 14.7000 Euro'nun biraz üzerindeydi. Birlik yanlılarının İrlanda birliğine karşı argümanları zayıflıyordu ancak Cumhuriyetçilerin onlarca yıllık argümanı olan Birlik yanlılarının birliğin ekonomik avantajlarını gördüklerinde inançlarını değiştirecekleri iddiası doğru çıkmıyordu.

İşletmelerin Spesifik Rolü

Mooney, hem Sorunlar sırasında hem de barışa geçiş sürecinde iş dünyasının oynadığı iki önemli rolü değerlendirdi. Bunlardan ilki, sayısız işletme sahibinin bir tür normallik sağlanmasına yardımcı olmak üzere her gün yaşadıkları deneyimler ve yarattıkları etkileri içeren mikro boyuttur. İkinci ise, bireylerin, temsilci kuruluşların ve büyük işletmelerin, özellikle de çok uluslu şirketlerin barışa geçişte oynadıkları rolleri ve özel girişimleri

From Think Tank to Lobby Group

Mooney discussed how the Group of Seven (GoS) saw business move from being a 'Think Tank', offering ideas to politicians and parties, to becoming an active lobby group itself and serious player. In October 1996, it invited representatives of all nine political parties involved in the peace talks to a meeting in Belfast.

It was to be a collective meeting, rather than individual ones and mirrored the GoS strategy of political cooperation and impartiality. The GoS had two main objectives: To present the economic rationale for peace, discussing its importance for economic growth and prosperity, and to urge political parties to fortify their efforts for peace. Although the Belfast meeting provoked politically motivated complaints, it compelled political leaders to address the challenges of peace and economic growth in a holistic manner for the first time.

Over the next 21 months, the GoS held five further meetings with the various political parties, contributing its input to the political debate. In April 1998, David Trimble, lead of the Ulster Unionist Party (UUP), and John Hume, head of the Social Democratic and Labour Party (SDLP), announced the Good Friday Agreement, supported by eight political parties and the Irish and UK governments. The agreement set out the framework for Northern Ireland's social, economic, and

Participants listening to Derek Mooney.

Katılımcılar Derek Mooney'yi dinlerken.

içeren makro boyuttur. İngiliz Sanayi Konfederasyonu'nun (CBI) Kuzey İrlanda şubesinin 1994 yılında yayınladığı Barış - Zorlu Yeni Bir Dönem başlıklı rapor kritik bir belgeydi. Bu belgede, uygulanabilir bir barış sürecinin ekonomik büyümeyi teşvik edeceği ve bunun da barışı desteklemeye yardımcı olacağı güçlü bir şekilde savunuluyordu. Bu, John Hume'un IRA'yı şiddetten uzaklaştırmak için devam eden diyalog da dahil olmak üzere şiddet içermeyen bir ortama geçme çabalarıyla çok açık bir şekilde örtüşen "erdemli yukarı doğru sarmal" teorisiydi. CBI, Sorunlar tarafından emilen büyük miktardaki paranın eğitim ve altyapıya yeniden yatırılabilirliğini vurgulamıştır.

Mooney, CBI'nın siyasi görüşünün kesinlikle Birlik yanlısı olduğunu, ancak doğrudan atıfta bulunmasa da Kuzey İrlanda'daki anayasal milliyetçiliğin lideri John Hume ile aynı girişimleri ve yönü savunduğunu belirtmiştir. Siyasi birlikçiliğin altını kazmaya değil, üstünde sağlam bir şekilde durabileceği ve Hume'un yaklaşımlarına karşılık verebileceği bir platform yaratmaya çalışıyordu. Hume'un hem Sinn Féin hem de IRA ile olan ilişkisi onu ana akım Birlikçilik için düşman bir figür haline getirdi, ancak Birlikçi iş dünyası içindeki ilericiler için durum böyle değildi. 1994, CBI'nın 'barış getirisi' mantığının bilgeliğini ve öngörüsünü hızla kanıtlayan büyük ateşkes yılıydı. Kuzey İrlanda'da ekonomi hızla gelişti ve turizm sektörü %20'ye varan önemli bir artış gösterdi, yıl içinde Kuzey İrlanda'yı 1.55 milyon turist ziyaret etti. İşsizlik son 14 yılın en düşük seviyesi olan %11,4'e geriledi ve 30 milyon GBP'yi aşan yeni yabancı yatırımlar açıklandı. Mooney, 1996'da ateşkeslerin çökmesinin CBI'ı geriye götürmediğini iddia ediyor. CBI, bu geri adımı bir yenilgi olarak görmek yerine çabalarını iki katına çıkarmış ve diğer altı büyük endüstri ve çalışan temsilcisi grupla birlikte daha güçlü olan Yedili Grup'u kurmuştur: Otel Federasyonu, Yöneticiler Enstitüsü, Kuzey İrlanda Ticaret Odaları, Kuzey İrlanda Büyüme Mücadelesi, Kuzey İrlanda Ekonomik Konseyi ve İrlanda Sendikalar Kongresi Kuzey İrlanda Komitesi.

Düşünce Kuruluşundan Lobi Grubuna

Mooney, Yedili Grup'un (YG) politikacılara ve partilere fikirler sunan bir 'Düşünce Kuruluşu' olmaktan çıkıp nasıl aktif bir lobi grubu ve ciddi bir oyuncu haline geldiğini anlattı. YG, Ekim 1996'da barış gö-

political future. Through its business contacts, the GoS was able to build up corporate and grassroots support for peace in Northern Ireland, eliciting repeated praise for its actions from observers such as the then US president Bill Clinton. In Northern Ireland, private sector industry associations joined with trade unions to form a strong and effective partnership for political change. Rather than play the traditional role of financial supporters, the business community chose to act at critical junctions of the process. The GoS wielded its influence intelligently but sparingly, acting only when it felt its contribution was necessary to advance the political debate. Of course, business alone cannot build peace. Nevertheless, Mooney referred to GoS Chairman Sir George Quigley who noted that they 'made it less easy for the [political] parties to simply walk away.'

The Northern Ireland case shows that peacebuilding and economic development must be addressed together. It demonstrates to that, even given deep-rooted animosity, politicians can be persuaded to come to the negotiating table by focusing on their shared economic interests. More specifically, it highlights the important role that expectations of economic growth can play in creating the momentum for, and promoting, the peace agenda. Indeed, the unemployment rates of the past decades give a sense of the positive effects of the 'peace dividend'. In 1986, during the Troubles, a record 17.2% of the population was out of work. By 2001, as peace was taking hold, this figure was down to 6.2% percent, reaching a record low of 4.6% percent in 2005.

Business as part of concerted civic society action

Mooney noted that there were many youth groups, churches, cultural initiatives, sporting organisations, and other NGOs seeking to help reach out and heal those who were affected by the conflict. In many cases they were aided in this work by the support and involvement of local businesses. According to Mooney, business was a player on both the micro and macro levels. Though they each saw themselves as trying to heal and address the problem in their street or area or cohort in society these various civic society groups were carrying a core message: There is no sustainable security solution to a political problem.

rüşmelerine katılan dokuz siyasi partinin temsilcilerini Belfast'ta bir toplantıya davet etti.

Bu toplantı bireysel olmaktan ziyade kolektif bir toplantı olacaktı ve YG'nin siyasi işbirliği ve tarafsızlık stratejisini yansıtacaktı. YG'nin iki ana hedefi vardı: Ekonomik büyüme ve refah için barışın önemini tartışarak barışın ekonomik gerekçelerini sunmak ve siyasi partileri barış için çabalarını güçlendirmeye teşvik etmek. Belfast toplantısı siyasi amaçlı şikayetlere neden olsa da, siyasi liderleri barış ve ekonomik büyüme sorunlarını ilk kez bütüncül bir şekilde ele almaya zorladı.

Sonraki 21 ay boyunca YG çeşitli siyasi partilerle beş toplantı daha düzenleyerek siyasi tartışmalara katkıda bulundu. Nisan 1998'de Ulster Birlikçi Partisi (UUP) lideri David Trimble ve Sosyal Demokrat ve İşçi Partisi (SDLP) lideri John Hume, sekiz siyasi parti ile İrlanda ve Birleşik Krallık hükümetleri tarafından desteklenen Hayırlı Cuma Anlaşması'nı açıkladı. Anlaşma Kuzey İrlanda'nın sosyal, ekonomik ve siyasi geleceğinin çerçevesini belirledi. YG, iş dünyasındaki bağlantıları aracılığıyla Kuzey İrlanda'da barış için kurumsal ve tabandan destek oluşturmayı başardı ve dönemin ABD başkanı Bill Clinton gibi gözlemcilerden eylemleri için defalarca övgü aldı. Kuzey İrlanda'da özel sektör sanayi birlikleri sendikalarla birleşerek siyasi değişim için güçlü ve etkili bir ortaklık oluşturdu. İş dünyası, geleneksel finansal destekçi rolünü oynamak yerine, sürecin kritik kavşaklarında hareket etmeyi seçti. YG etkisini akıllıca ama idareli bir şekilde kullandı ve yalnızca siyasi tartışmayı ilerletmek için katkısının gerekli olduğunu hissettiğinde harekete geçti. Elbette iş dünyası tek başına barışı inşa edemez. Yine de Mooney, YG Başkanı Sir George Quigley'i alıntılıyarak, "siyasi partilerin çekip gitmesini daha zorlaştırdıklarını" belirtti.

Kuzey İrlanda örneği, barış inşası ve ekonomik kalkınmanın birlikte ele alınması gerektiğini göstermektedir. Aynı zamanda, köklü düşmanlıklar olsa bile, politikacıların ortak ekonomik çıkarlarına odaklanarak müzakere masasına gelmeye ikna edilebileceğini de göstermektedir. Daha spesifik olarak, ekonomik büyüme beklentilerinin barış gündemi için ivme yaratmada ve bu gündemi teşvik etmede oynayabileceği önemli rolü vurgulamaktadır. Gerçekten de geçtiğimiz on yıllardaki işsizlik oranları 'barış getirisinin' olumlu etkileri hakkında bir fikir vermektedir. Sorunlar sırasında 1986 yılında nüfusun %17.2'si işsizdi. Ba-

Mooney and these Civic society groups have learned that one does not need to trust each other to engage in a peace process. There is need to be able to trust a process. Mooney holds that absolute trust in each other is not the starting point in a peace process, it is the goal of the process. He acknowledges the reality that even today there is no absolute trust in the Northern Irish conflict. Mooney thinks the primary role of business in Northern Ireland was in encouraging and supporting politicians in striving to make progress. While there are times when politicians deserve to be criticised and blamed, business sought to avoid this, opting itself to take a more positive approach, being a 'Think Tank' for new ideas and direction and then advocating for these approaches by rewarding and encouraged politicians who made positive moves.

Mooney finished his presentation by highlighting how no two peace processes are the same. The tensions, histories and cultural differences make each unique and limit the scope for reading across too much from one process to another. But Mooney says that the nature of humanity and people's need for relationships are similar. In Ireland, it took some time to map out the nature and levels of these relationships, which were a three-sided triangle of broken relations. These were within Northern Ireland between the two communities, between the two parts of the island, North and South and between the two islands, East and West. The complexity came with seeing the various sets of broken relationships and their inter-connectiveness. Mooney believes the process has been about addressing all three, individually and collectively recognising that different facets matter more to individual communities. Unionists see their interests served in strengthening strand three, which is why they see Brexit and the Northern Ireland Protocol as a threat. A threat to one strand can find its expression in a consequent threat to another. Thus, Unionisms fears over Strand Three relations sees them weaken Strand One by withdrawing from the Executive. Where groups and organisations can see positive pathways through these strands, they should not hesitate to give voice to that and use their influence and resources to help those in political positions of power to recognise that creating a process that all can trust is the key to progress.

rışın hâkim olduğu 2001 yılına gelindiğinde bu rakam %6.2'ye düşmüş, 2005 yılında ise %4.6 gibi rekor bir seviyeye ulaşmıştır.

Uyumlu sivil toplum eyleminin bir parçası olarak iş dünyası

Mooney, çatışmadan etkilenenlere ulaşmaya ve onları iyileştirmeye çalışan çok sayıda gençlik grubu, kilise, kültürel girişim, spor kuruluşu ve diğer STK'lar olduğunu belirtti. Çoğu durumda bu çalışmalara yerel işletmelerin desteği ve katılımı olmuştur. Mooney'e göre iş dünyası hem mikro hem de makro düzeyde katılım gösteren bir aktördü. Her ne kadar kendilerini sokaklarındaki, bölgelerindeki ya da toplumdaki bir grubu iyileştirmeye ve sorunu çözmeye çalışıyor olarak görseler de, bu çeşitli sivil toplum grupları temel bir mesaj taşıyordu: Siyasi bir soruna sürdürülebilir bir güvenlik çözümü yoktur. Mooney ve bu sivil toplum grupları, bir barış sürecine dahil olmak için birbirlerine güvenmeleri gerektiğini öğrendiler. Böylesi bir durumda sürece güvenebilmek gerekir. Mooney, tarafların birbirlerine mutlak güven duymalarının bir barış sürecinin başlangıç noktası değil, sürecin hedefi olduğunu savundu. Bugün bile Kuzey İrlanda çatışmasında mutlak bir güven olmadığı gerçeğini kabul etti. Mooney, Kuzey İrlanda'da iş dünyasının öncelikli rolünün, ilerleme kaydetme çabalarında siyasetçileri cesaretlendirmek ve desteklemek olduğunu düşünüyor. Politikacıların eleştirilmeyi ve suçlanmayı hak ettikleri zamanlar olsa da, iş dünyası bu hareketlerden kaçınmaya çalışmış, daha olumlu bir yaklaşım benimsemeyi tercih etmiş, yeni fikirler ve yönelim için bir 'Düşünce Kuruluşu' olmuş ve daha sonra olumlu adımlar atan politikacıları ödüllendirerek ve teşvik ederek bu yaklaşımları savunmuştur.

Money sunumunu hiçbir barış sürecinin aynı olmadığını altını çizerek bitirdi. Gerilimler, tarihler ve kültürel farklılıklar her birini benzersiz kılıyor ve bir süreçten diğerine çok fazla şey aktarabilmenin kapsamını sınırlıyor. Ancak Mooney, insan doğasının ve insanların ilişkilere duyduğu ihtiyacın benzer olduğunu öne sürdü. İrlanda'da bu ilişkilerin doğasını ve seviyelerini belirlemek biraz zaman aldı; bu ilişkiler üç taraflı bir kopuk ilişkiler üçgeniydi. Bunlar Kuzey İrlanda içinde iki toplum arasında, adanın iki parçası olan Kuzey ve Güney arasında ve iki ada olan Doğu (İngiltere) ve Batı (İrlanda) arasındaydı. Karmaşıklık, çeşit-

Questions and Answers

After Derek Mooney's presentation, there was a questions and answers session where those who attended the event asked questions about the Northern Irish conflict. Participants focused on questions relating the elements of the Irish conflict to that of Turkey, particularly the role that ethnicity and religion plays in conflicts; whether the Irish language was ever restricted; comparing Turkish policies to that of Northern Ireland; if the EU and US were an important part of the peace process; and how Ireland was able to tackle an erosion of trust and confidence due to the conflict.

There was a peace process in Turkey; in Van, most of the activists who were involved in the peace process are now in prison. Have you had a similar situation in Ireland?

Until the 1990s, the UK and Irish governments' mentality was different. While the former approached the issue as a security problem, the latter believed there would be no security solution to a political conflict. Under the Thatcher government, this security viewpoint had its

Derek Mooney answering questions from participants.

Derek Mooney katılımcıların sorularını cevaplarken.

li kopuk ilişki kümelerini ve bunların birbirleriyle olan bağlantılarını görmekle ortaya çıktı. Mooney sürecin, farklı yönlerin her bir toplum için önemli olduğunu kabul ederek, üçünü de ayrı ayrı ve toplu olarak ele almakla ilgili olduğuna inanıyor. Birlikçiler kendi çıkarlarının üçüncü ilişki bağlantısının güçlendirilmesinde yattığını düşünüyorlar, bu yüzden Brexit ve Kuzey İrlanda Protokolünü bir tehdit olarak görüyorlar. Bir yapıya yönelik tehdit, ifadesini bir diğer yapıya yönelik tehditte bulabilir. Bu nedenle, Birlik yanlılarının Üçüncü Bağlantıyla ilgili korkuları, meclisten çekilerek Birinci Bağlantıyı zayıflatmalarına neden olmaktadır. Gruplar ve örgütler bu unsurlar arasında olumlu bağlantılar görebiliyorlarsa, bunu dile getirmekten çekinmemeli ve siyasi iktidar konumundakilerin herkesin güvенеbileceği bir süreç yaratmanın ilerlemenin anahtarı olduğunu anlamalarına yardımcı olmak için nüfuzlarını ve kaynaklarını kullanmalıdırlar.

Sorular ve Cevaplar

Derek Mooney'nin sunumunun ardından, etkinliğe katılanların Kuzey İrlanda çatışmasına ilişkin sorularını yönelttikleri bir soru-cevap oturumu gerçekleştirildi. Katılımcılar, İrlanda'daki çatışmanın unsurları ile Türkiye'deki çatışmanın unsurlarını, özellikle de etnik köken ve dinin çatışmalarda oynadığı rolü, İrlanda dilinin hiç kısıtlanıp kısıtlanmadığını, Türkiye'nin politikaları ile Kuzey İrlanda'nın politikalarını karşılaştırmayı, AB ve ABD'nin barış sürecinin önemli bir parçası olup olmadığını ve İrlanda'nın çatışmadan kaynaklanan güven erozyonu ile nasıl başa çıkabildiğini sordular.

Türkiye'de bir barış süreci vardı; Van'da barış sürecine dahil olan aktivistlerin çoğu şu anda cezaevinde. İrlanda'da da benzer bir durum var mı?

1990'lara kadar Birleşik Krallık ve İrlanda hükümetlerinin zihniyeti farklıydı. Birincisi konuya bir güvenlik sorunu olarak yaklaşırken, ikincisi siyasi bir çatışmaya güvenlik açısından bir çözüm bulunamayacağına inanıyordu. Thatcher hükümeti döneminde bu güvenlik bakış açısı

peak. However, it had been soon realised and understood that if you suppress the political will, it does not diminish, rather it repeats. So, to answer the question, I can say that in Northern Ireland, there was not much political pressure and there, the free press was powerful.

Was the Irish language or the word Ireland ever restricted, if yes when was it lifted?

The suppression of the Irish language goes back to the 18th and 19th centuries. In the 1600s and 1700s, one could not use the word Ireland. However, there have been no attempts to suppress it in the last 200 years. The Good Friday Agreement protects the free use of the language as well.

How would the Irish demand for independence be described?

In the Northern Ireland case, peoples' concern was not about independence; instead, it was about allegiance and identity. So, the matter is more about answering the question of whether Northern Ireland is a part of the UK or the island. Thus, it is not an issue of religion as well. Moreover, with joining the EU, the Irish and British ministers started to work together, for example, in Brussels, they realised they had much in common. They realised that they have common problems, economics etc. So, Dublin and London were coming together.

In what ways was the government in Northern Ireland is dysfunctional; could you please elaborate on this?

As Sinn Féin is the party in power in Northern Ireland for the first time, they haven't been able to appoint the first minister yet. Even though there is a stalemate, the fear that this would turn into violence have not been materialised.

Is it possible to make a comparison between the ethnic and religious dimension in Northern Ireland and the case of Turkey?

There are similarities and differences in both processes. The similarities are about humanity. In the end, it comes to the demands of hu-

zirveye ulaşmıştır. Ancak çok geçmeden anlaşıldı ve bilindi ki siyasi iradeyi bastırırsanız bu irade azalmaz, aksine tekrar eder. Soruya cevap vermek gerekirse, Kuzey İrlanda'da çok fazla siyasi baskı olmadığını ve orada özgür basın gücü olduğunu söyleyebilirim.

İrlanda dili ya da İrlanda kelimesi hiç kısıtlandı mı, kısıtlandıysa ne zaman kaldırıldı?

İrlanda diline yönelik baskılar 18. ve 19. yüzyıllara kadar uzanmaktadır. 1600'lü ve 1700'lü yıllarda İrlanda kelimesi kullanılamıyordu. Ancak son 200 yıl içerisinde İrlanda dilini bastırmaya yönelik herhangi bir girişim olmamıştır. Hayırlı Cuma Anlaşması da dilin özgürce kullanımını korumaktadır.

İrlanda'nın bağımsızlık talebi nasıl tanımlanabilir?

Kuzey İrlanda örneğinde halkların endişesi bağımsızlık değil, bağlılık ve kimlikle ilgiliydi. Yani mesele daha çok Kuzey İrlanda'nın Birleşik Krallık'ın mı yoksa adanın mı bir parçası olduğu sorusunun cevaplanmasıyla ilgilidir. Dolayısıyla bu bir din meselesi de değildir. Dahası, AB'ye katılımı birlikte İrlandalı ve İngiliz bakanlar birlikte çalışmaya başladılar, örneğin Brüksel'de, birçok ortak noktaları olduğunu fark ettiler. Ortak sorunlara, ekonomiye vs. sahip olduklarını fark ettiler. Böylece Dublin ve Londra bir araya gelmeye başladı.

Kuzey İrlanda'daki hükümet hangi açılardan işlevsizdi; lütfen bunu detaylandırır mısınız?

Sinn Fein Kuzey İrlanda'da ilk kez iktidara gelen parti olduğu için henüz birinci bakanı atayamadı. Her ne kadar bir çıkmaz söz konusu olsa da bunun şiddete dönüşeceği korkusu gerçekleşmiş değil.

Kuzey İrlanda'daki etnik ve dini boyut ile Türkiye'deki durum arasında bir karşılaştırma yapmak mümkün mü?

Her iki süreçte de benzerlikler ve farklılıklar var. Benzerlikler insanlıkla ilgilidir. Sonuçta konu insani ihtiyaçların taleplerine geliyor. Bu ihtiyaçlar Türkiye'deki etnik çatışma nedeniyle farklılaşsa da insanca

man needs. While these needs may differ due to the ethnic conflict in Turkey, there are many similarities such as being able to provide a humane life, increasing wealth and embracing their cultures.

In Turkey, the official ideology implemented a warfare policy in the region and the majority of society did not acknowledge this. Is that the case in the UK? If yes, what made it stop?

The UK government did not go far like in the case of Turkey. In other words, in Northern Ireland, a state ideology or any form of suppression was not implemented, but what they did was they saw this conflict as a security issue. And this backfired.

The EU played an important role in the peace process, did the US play a role, how did it intervene and how was it received?

Europe played a very important role. They even funded the path leading to a peace process. On the other hand, Northern Ireland was never really a top issue in US politics. That is why they did not want to put a lot of pressure on the UK for that issue. With Bill Clinton, many things changed. The US began helping to create a background for the peace process. The president came and visited Ireland. It was symbolically important for the Irish people.

Was there an erosion of trust and confidence in Ireland, if yes, how was this addressed?

Trust and confidence are big issues. There were times that people walked out, and they were demotivated. Ultimately, a politician without people following is just a guy who went for a walk. If he does not have the people to go with them, the politician does not have anything to contribute. With the Good Friday Agreement, we see Dublin and London working together. And whatever problems they have, they sorted them out privately. So, the public gained confidence.

bir yaşam sağlayabilmek, refahı arttırmak ve kültürlerini sahiplenmek gibi birçok benzerlik var.

Türkiye'de resmi ideoloji bölgede bir savaş politikası uyguladı ve toplum çoğunluğu bunun gerçekliğini kabul etmedi. İngiltere'de de durum böyle mi? Eğer öyleyse, buna ne son verdi?

Birleşik Krallık hükümeti Türkiye örneğinde olduğu gibi çok ileri gitmemiştir. Başka bir deyişle, Kuzey İrlanda'da bir devlet ideolojisi ya da herhangi bir baskı uygulanmadı ama yaptıkları şey bu çatışmayı bir güvenlik meselesi olarak görmeleriydi. Ve bu geri tepti.

AB barış sürecinde önemli bir rol oynadı, ABD bir rol oynadı mı, nasıl müdahale etti ve nasıl karşılandı?

Avrupa çok önemli bir rol oynadı. Hatta barış sürecine giden yolu finanse ettiler. Öte yandan, Kuzey İrlanda ABD siyasetinde hiçbir zaman önemli bir konu olmadı. Bu nedenle bu konuda İngiltere'ye çok fazla baskı yapmak istemediler. Bill Clinton ile birlikte pek çok şey değişti. ABD barış süreci için bir arka plan oluşturulmasına yardımcı olmaya başladı. Başkan geldi ve İrlanda'yı ziyaret etti. Bu İrlanda halkı için sembolik olarak önemliydi.

İrlanda'da bir güven ve itimat erozyonu yaşandı mı, yaşandıysa bu nasıl ele alındı?

Güven ve itimat büyük sorunlardır. İnsanların çekip gittiği ve motivasyonlarının düştüğü zamanlar oldu. Nihayetinde, peşinde insanlar olmayan bir siyasetçi sadece yürüyüşe çıkmış bir adamdır. Eğer peşinden gidecek insanlar yoksa, siyasetçinin katacağı bir şey de yoktur. Hayırlı Cuma Anlaşması ile Dublin ve Londra'nın birlikte çalıştığını görüyoruz. Ve her ne sorunları varsa, bunları özel olarak çözdüler. Böylece halk güven kazandı.

DISCUSSION SESSIONS I

Benefits of Peace for the Region**Moderator: Dr Vahap Coşkun, Academic & Head of DİSA**

Dr Vahap Coşkun started the discussion session by underlying how the economic, political, and social aspects of peace are interlinked. Referring to İzzet Akyol's DPI report titled *The Impact of Four Decades of Conflict on the Economy of Turkey*, Coşkun talked about the direct and indirect, less visible and more difficult to measure, costs of the ongoing conflict. Individual traumas, failing education systems, and poor health-care systems due to conflict are all difficult to measure parameters that have a consequential impact on the economy, as well as a human cost. More tangible links between the conflict and the economy can be found in the increased military expenditure which reduce investment and tourism profits, consequently preventing development. It is believed that, in the absence of conflict, in between 1985- 2020, Turkey could have generated 4 trillion dollars more in national income. This number indicates a difference of 23.98% from the actual realised national income which was around 16 trillion dollars.⁽¹⁾

The discussion started by some of the participants arguing that Turkey's current economic crisis goes beyond the economic realm and is linked with politics. The creation of the Turkish Republic was a project of establishing a homogenous nation-state at the cost of cultural pluralism. This was implemented through different laws which dictated that the language, the education system, and the political system would be solely Turkish. Leading up to the current situation, there have been ongoing conflicts between the nation-state and minority groups. This has had detrimental implications for the relationship between politics and the economy, enabling the current economic crisis.

(1) Please refer to DPI's website for the full DPI report written by İzzet Akyol, June 2021: <https://www.democraticprogress.org/publications/research/the-impact-of-four-decades-of-conflict-on-the-economy-of-turkey/>

TARTIŞMA OTURUMU I

Barışın Bölge için Faydaları**Moderatör: Dr. Vahap Coşkun, Akademisyen & DİSA Başkanı**

Dr. Vahap Coşkun tartışma oturumuna barışın ekonomik, siyasi ve sosyal yönlerinin birbiriyle nasıl bağlantılı olduğunun altını çizerek başladı. DPI'dan İzzet Akyol'un 40 Yıllık Çatışmanın Türkiye Ekonomisine Etkileri başlıklı raporuna atıfta bulunan Coşkun, devam eden çatışmanın doğrudan ve dolaylı, daha az görünür ve ölçülmesi daha zor maliyetlerinden bahsetti. Çatışma nedeniyle ortaya çıkan bireysel travmalar, başarısız eğitim sistemleri ve zayıf sağlık sistemleri, insani bir maliyetin yanı sıra ekonomi üzerinde kaydadeğer bir etkiye sahip olan ölçülmesi zor parametrelerdir. Çatışma ve ekonomi arasındaki daha somut bağlantılar, yatırım ve turizm kârlarını azaltan ve sonuç olarak kalkınmayı engelleyen artan askeri harcamalarda bulunabilir. Çatışmaların olmaması durumunda, 1985-2020 yılları arasında Türkiye'nin 4 trilyon dolar daha fazla milli gelir elde edebileceği düşünülmektedir. Bu rakam, yaklaşık 16 trilyon dolar olan gerçek milli gelire kıyasla %23,98'lik bir farka işaret etmektedir.⁽¹⁾

Tartışma, bazı katılımcıların Türkiye'nin mevcut ekonomik krizinin ekonomik alanın ötesine geçtiğini ve siyasetle bağlantılı olduğunu savunmasıyla başladı. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu, kültürel çoğulculuk pahasına homojen bir ulus-devlet kurma projesiydi. Bu, dilin, eğitim sisteminin ve siyasi sistemin yalnızca Türkçe olmasını dikte eden çeşitli yasalar aracılığıyla uygulandı. Mevcut duruma gelene kadar, ulus-devlet ile azınlık grupları arasında süregelen çatışmalar yaşanmıştır. Bu durum siyaset ve ekonomi arasındaki ilişkiye zarar vermiş ve mevcut ekonomik krize zemin hazırlamıştır.

Katılımcılar barışın ekonomik kalkınma için öneminden ve Türkiye'nin ve Kürtlerin çoğunlukta olduğu bölgenin göreceli barış döneminde nasıl ekonomik bir patlama yaşadığından bahsetti. İnsanların refa-

(1) İzzet Akyol tarafından kaleme alınan DPI raporunun tamamı için lütfen DPI'nin web sitesine bakınız, Haziran 2021: <https://www.democraticprogress.org/publications/research/the-impact-of-four-decades-of-conflict-on-the-economy-of-turkey/>

Participants talked about the importance of peace to economic development and how Turkey and the Kurdish-majority region experienced an economic boom during the time of relative peace, evidenced by high GDP and increased exportation rate during the peace process. There was a short period of peace when people experienced increased welfare, showcasing how peace is aligned with economic benefits. However, after 2013-2015, there has been no real intent for peace. Instead, there has been an increase in security policies implemented by the state. Tensions heightened and conflict resurged. The region's income dropped, the unemployment rate increased, and economic hardship became the order of the day. In contrast to the west of the country where investments have been made to improve quality of life, the allocation of investments in Kurdish regions have been directed towards warfare. There is a need to take a closer look at such investments. Only then, the impact the recent years have had on the Kurdish region can be really understood.

Economic Boom During the Peace Process

Participants argued that, in recent years, government measures have impeded the ability of entrepreneurs to carry out business transactions and obscured the prospect of economic prosperity in the region. The government used the 'continuity of the state' (devletin bekâsı) argument to prevent economic development in the region. A participant said that the relationship between the Kurdish population and the Turkish state

Participants during the Q&A session.

Soru-cevap oturumu esnasında katılımcılar.

hının arttığı kısa bir barış dönemi yaşanmış, bu da barışın ekonomik faydalarla nasıl uyumlu olduğunu göstermiştir. Ancak 2013-2015'ten sonra barışa dair samimi bir niyet görülmedi. Bunun yerine, devlet tarafından uygulanan güvenlik politikalarında bir artış oldu. Gerilimler yükseldi ve çatışmalar yeniden alevlendi. Bölgenin geliri düştü, işsizlik oranı arttı ve ekonomik zorluklar olağan haline geldi. Yaşam kalitesini artırmaya yönelik yatırımların yapıldığı ülkenin batısının aksine, Kürt bölgelerinde yatırımlar savaşa yönlendirildi. Bu tür yatırımlara daha yakından bakmaya ihtiyaç var. Ancak o zaman son yılların Kürt bölgesi üzerindeki etkisi gerçekten anlaşılabilir.

Barış Süreci Sırasında Ekonomik Patlama

Katılımcılar, son yıllarda hükümetin aldığı tedbirlerin girişimcilerin ticaret yapma kabiliyetini engellediğini ve bölgedeki ekonomik refah beklentisini düşürdüğünü savundu. Hükümet, bölgedeki ekonomik kalkınmayı engellemek için 'devletin bekâsı' argümanını kullanmıştır. Bir katılımcı, Kürt nüfusu ile Türk devleti arasındaki ilişkinin Türk tarafındaki paranoya ile karakterize edilebileceğini söyledi. Katılımcıya göre bu durum, devletin neden İstanbul ve Antalya'yı kalkındırmaya odaklanırken, Türkiye'nin kültür turizminden gelir elde etmesi için bir fırsat sunan kültürel ve tarihi mirasa sahip doğuyu göz ardı ettiğini açıklıyor. Kürt bölgesindeki kültür turizminin sunduğu daha yüksek ekonomik gelir ve daha iyi refah beklentisi, 'devletin bekasına' yönelik tehdit algısı nedeniyle her zaman göz ardı edilmiştir.

Sınır Ötesi Ticaret

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin modernize ederek 2011 yılında açtığı Kürtlerin çoğunlukta olduğu bölge ile Suriye arasındaki sınır kapısı, çatışmaların yeniden başlamasıyla birlikte kapatıldı. Kapı açık olduğu kısa süre boyunca ticari faaliyetlerde büyük rol oynamış ve bölgenin ticaret merkezi olmuştu. Sınır kapısının kapatılması bölgedeki ticari ilişkileri zorlaştırdı. Örneğin, artık yatırımcıların Suriye'ye ulaşmak için Irak Limanı'ndan geçmesi gerekiyor. Bölgedeki aktörlerin durumu kurtarmak için gösterdiği her çaba, bölgede kimin ne yapacağı konusunda son sözü söylemek isteyen Türkiye'nin sert direnişiyle kar-

can be characterised by paranoia on the Turkish side. According to this participant, this explains why the state has focused on developing Istanbul and Antalya while disregarding the east with its cultural and historical heritages that present a chance for Turkey to amass revenue from cultural tourism. The prospect of higher economic income and better welfare that cultural tourism in the Kurdish region offers has always been discounted due to a perceived threat to the 'continuity of the state'.

Cross Border Trade

The border gate between the Kurdish-majority region and Syria that the Turkish Union of Chamber and Commodity Exchange modernised and opened in 2011 was shut down when the conflict restarted. During the short period of time when the gate was open, it played a massive role in business transactions and was the region's trade hub. The closure of the border gate complicated the trade relations in the region. For instance, now investors need to go through Iraq Harbour Gate to access Syria. Every effort by actors in the region to salvage the situation has been met with stiff resistance by Turkey who wants to have a final say on who does what in the region. According to the participant, the 'continuity of the state' argument is being used as a pretext to curb the activities of actors in the region. The priority should be to help people suffering from hardships in the region. Adequately investing in the region should not just be about allocation of funds, it should be about dealing with issues such as reopening of the Nusaybin gate with independently controlled mechanisms.

Arguing that similar agreements could be made, the participant mentioned that there have been free trade agreements with Turkey and other countries. For instance, Bulgaria and Turkey have visa-free travel arrangements. Furthermore, the government has instituted specific measures in the west that have made business transactions easier. However, these have not been reciprocated in the Kurdish region, including Van. The participant highlighted that if Turkey makes such an agreement with the Kurdish Regional Government (KRG), it will experience an immense volume of trade and rejuvenation that it has never seen before. However, for this, there is a need to allow free trade move-

Participants during the discussion session.

Tartışma oturumu esnasında katılımcılar.

şlaştı. Katılımcıya göre 'devletin bekası' argümanı bölgedeki aktörlerin faaliyetlerini engellemek için bir bahane olarak kullanılıyor. Öncelik, bölgede sıkıntı çeken insanlara yardım etmek olmalıdır. Bölgeye yeterli yatırım yapılması sadece fon tahsisi ile ilgili olmamalı, Nusaybin kapısının yeniden açılması gibi konuların bağımsız kontrol mekanizmaları ile ele alınması gerekmektedir.

Benzer anlaşmaların yapılabileceğini savunan katılımcı, Türkiye ve diğer ülkeler arasında serbest ticaret anlaşmaları yapıldığını belirtti. Örneğin, Bulgaristan ve Türkiye arasında vizesiz seyahat düzenlemeleri bulunmaktadır. Ayrıca, hükümet batıda ticari faaliyetleri kolaylaştıran özel önlemler almıştır. Ancak bunlar Van da dahil olmak üzere Kürt bölgesinde karşılık bulmamıştır. Katılımcı, Türkiye'nin Kürt Bölgesel Yönetimi (KBY) ile böyle bir anlaşma yapması halinde, daha önce hiç görmediği muazzam bir ticaret hacmi ve canlanma yaşayacağını vurguladı. Ancak bunun için Kürtlerin serbest ticaretine izin verilmesi ve sınır kapılarının açılması gerekiyor. Eğer başka yerlerde bu yapılabildiyse, benzer modelleri çoğaltmak zor olmayacaktır. Ancak devam eden çatışmalar

ment for Kurds and open the border gates. If it can be done in other places, it should not be difficult replicate similar models. However, the ongoing conflict and the prejudices towards the Kurdish region and Kurdish people that have existed since the establishment of the state are preventing this from happening. Adding on to these arguments, one participant said that even if the border gates were open, currently there is no adequate infrastructure that could make it possible to boost trade in the region. The 300km border with Iran is practically non-functional as it cannot be used for import and export. There is also no adequate access to the rest of the country within Turkey. Reaching the Black Sea is as difficult as reaching the Middle East. The railway, which can be a solution to all these issues, is not even being considered. There is a need for a change in the mentality, a solution-oriented mentality.

Border Walls

Participants argued that these policies and practices in the Kurdish regions have been targeting the Kurdish people and has become an economy in itself. The state has spent billions of dollars on border walls to prevent refugees from coming to Turkey. This money has been spent at the cost of other welfare projects. Instead of building highway constructions that enable transportation and communications, money has been spent on security projects such as high security prisons, court houses, and headquarters for the security forces. This has led to a decrease of GDP, economic issues for the everyday life, and a deadlock in transportation.

The border walls are also working against the Kurdish people. In the border towns, villages are split, and people are deprived of transport and their economic means. This means that more and more people need to resort to blackmail and other illegal ways due to lack of alternative options. Residents are being forced to work as village guards to maintain this unfavourable policing tactic of the state. Participants also mentioned that there is an economy of war that needs to be discussed more in depth, implying that there are certain actors financing and benefiting from the conflict that are also enabled and financed by the state. Participants said that these matters have never been openly discussed on national media due to issues pertaining to freedom of speech and media in Turkey.

ve devletin kuruluşundan bu yana Kürt bölgesine ve Kürt halkına yönelik önyargılar bunun gerçekleşmesini engelliyor. Bu argümanlara ek olarak bir katılımcı, sınır kapıları açık olsa bile şu anda bölgede ticareti artırmayı mümkün kılacak yeterli altyapı bulunmadığını söyledi. İran ile olan 300 km'lik sınır, ithalat ve ihracat için kullanılmadığı için pratikte işlevsizdir. Türkiye içinde de ülkenin geri kalanına yeterli erişim bulunmamaktadır. Karadeniz'e ulaşmak en az Orta Doğu'ya ulaşmak kadar zor. Tüm bu sorunlara çözüm olabilecek demiryolu düşünülüyor bile. Bir zihniyet değişimine, çözüm odaklı bir zihniyete ihtiyaç var.

Sınır Duvarları

Katılımcılar, Kürt bölgelerindeki bu politika ve uygulamaların Kürt halkını hedef aldığını ve kendi içinde bir ekonomiye dönüştüğünü savundu. Devlet, mültecilerin Türkiye'ye gelmesini engellemek için sınır duvarlarına milyarlarca dolar harcadı. Bu para diğer refah projelerinin pahasına harcadı. Otoyol inşaatları yapmak, ulaşım ve iletişimi sağlamak yerine, yüksek güvenlikli hapisaneler, adliye binaları ve güvenlik güçleri için karargahlar gibi güvenlik projelerine para harcadı. Bu durum GSYH'nin azalmasına, günlük yaşamda ekonomik sorunlara ve ulaşımın çıkmaza girmesine yol açmıştır.

Participants during discussion session.

Tartışma oturumu esnasında katılımcılar.

Internal Migration

Resources, support, and incentives are needed for capital growth. Participants also highlighted the importance of relations with the west of the country for capital growth. However, government's anti-Kurdish policies have deleteriously affected the possibility of this from taking place. Therefore, investors tend to refrain from investing in the region due to the risk involved in such an unstable economic area. This move has isolated the eastern Kurdish regions as people have followed economic opportunities, internally migrating to the west, and abandoning the identity of businesses that existed in the region. Therefore, participants discussed the need to slow this down and bring capital back to the Kurdish cities. There have been such efforts in Diyarbakir to bring back businesses but have been absent in other Kurdish cities. However, since there are currently no such intentions by the government, this can only be done through solidarity within the business community. One participant also mentioned that how doing this could allow for a stronger capital in the region and therefore a stronger influence that can help to create a pro-peace agenda which would make the quality of life better in the region and enable children to live in an environment where they can learn their mother tongue and experience their own culture.

Participants during the discussion session.

Tartışma oturumu esnasında katılımcılar.

Sınır duvarları Kürt halkının da aleyhine işliyor. Sınır kasabalarında köyler bölünmüş durumda ve insanlar ulaşımdan ve ekonomik araçlarından mahrum bırakılıyor. Bu da giderek daha fazla insanın, alternatif seçeneklerinin olmaması nedeniyle şantaj ve diğer yasadışı yollara başvurmak zorunda kalması anlamına geliyor. Köy sakinleri, devletin bu olumsuz polislik taktiğini sürdürmek için köy korucusu olarak çalışmaya zorlanıyor. Katılımcılar ayrıca, daha derinlemesine tartışılması gereken bir savaş ekonomisi olduğundan bahsederek, çatışmayı finanse eden ve bundan fayda sağlayan bazı aktörlerin olduğunu ve bunların devlet tarafından da mümkün kılındığını ve finanse edildiğini ima etti. Katılımcılar, Türkiye'deki ifade ve medya özgürlüğüne ilişkin sorunlar nedeniyle bu konuların ulusal medyada hiçbir zaman açıkça tartışılmadığını söyledi.

İç Göç

Sermaye büyümesi için kaynak, destek ve teşviklere ihtiyaç vardır. Katılımcılar ayrıca sermaye büyümesi için ülkenin batısı ile ilişkilerin önemini vurgulamıştır. Ancak hükümetin Kürt karşıtı politikaları bunun gerçekleşme olasılığını olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle yatırımcılar, böylesine istikrarsız bir ekonomik bölgenin içerdiği risk nedeniyle bölgeye yatırım yapmaktan kaçınma eğiliminde. Bu hareket, insanların ekonomik fırsatları takip ederek Batı'ya göç etmeleri ve bölgede var olan işletme kimliklerini terk etmeleri nedeniyle doğudaki Kürt bölgelerini izole etmiştir. Bu nedenle katılımcılar bu durumu yavaşlatmak ve sermayeyi Kürt şehirlerine geri getirmek gerektiğini tartıştılar. Diyarbakır'da işletmeleri geri getirmek için bu tür çabalar olmuş ancak diğer Kürt şehirlerinde bu tür çabalar olmamıştır. Ancak şu anda hükümetin böyle bir niyeti olmadığından, bu ancak iş dünyası içinde dayanışma yoluyla yapılabilir. Bir katılımcı ayrıca bunun yapılmasının bölgede daha güçlü bir sermaye ve dolayısıyla barış yanlısı bir gündem yaratmaya yardımcı olabilecek daha güçlü bir etki yaratabileceğini, bunun da bölgedeki yaşam kalitesini daha iyi hale getireceğini ve çocukların anadillerini öğrenebilecekleri ve kendi kültürlerini deneyimleyebilecekleri bir ortamda yaşamalarını sağlayacağını belirtti.

DISCUSSION SESSIONS II

Publicising the Potential Economic Benefits of Peace

Prof Vahap Coşkun, Academic & Head of DİSA

Coşkun started the discussion session by reiterating how, in the absence of conflict, in between 1985- 2020, Turkey could have generated 4 trillion dollars more in national income. This number indicates a difference of 23.98% from the realised national income which was around 16 trillion dollars. He argued that the economic incentives for resolving the conflict shown by these figures provide an opportunity for the opposition to powerfully publicise the idea of peace.

However, it should also be noted that the cost of the conflict has fuelled the flames of the current economic situation. Drawn from this, some main points can be made; the Kurdish conflict has solidified the economic and political nexus. This has hindered any rational solutions and made it difficult to convince the public that peace would be economically beneficial. There is a need for a deep and objective analysis showing how the root causes of the conflict is linked to the economic crisis. A great responsibility falls on the business world and civil society to lead this discussion.

Participants argued that to pave the way for peace and achieve prosperity in Turkey, it is necessary to re-evaluate the founding principles of the Republic, which can be derived from the late Ottoman era. This requires serious discussions of freedom of speech in Turkey during which the opposition must take a leading role. One participant argued that, with the upcoming elections, there is a psychological aspect which should be considered, related to the history of suffering for the Kurds. It is important to use a language of reconciliation in the discussions between opposition parties and the Kurds, for the upcoming elections provide an opportunity for increased dialogue and collaboration between the sides where the economy can be the central unifying concern.

TARTIŞMA OTURUMU II

Barışın Potansiyel Ekonomik Faydalarının Kamuoyuna Duyurulması

Moderatör: Dr. Vahap Coşkun, Akademisyen & DİSA Başkanı

Coşkun tartışma oturumuna, çatışmaların yaşanmadığı 1985-2020 yılları arasında Türkiye'nin 4 trilyon dolar daha fazla milli gelir elde edebileceğini yineleyerek başladı. Bu rakam, yaklaşık 16 trilyon dolar olan gerçekleşen milli gelirden %23,98'lik bir farka işaret etmektedir. Bu rakamların gösterdiği çatışmanın çözümüne yönelik ekonomik teşviklerin, muhalefetin barış fikrini güçlü bir şekilde duyurması için bir fırsat sunduğunu savundu.

Bununla birlikte, çatışmanın maliyetinin mevcut ekonomik durumun alevlerini körüklediğini de belirtmek gerekir. Buradan bazı ana noktalar çıkarılabilir; Kürt çatışması ekonomik ve siyasi bağı sağlamıştır. Bu durum rasyonel çözümleri engellemiş ve halkı barışın ekonomik açıdan faydalı olacağına ikna etmeyi zorlaştırmıştır. Çatışmanın temel nedenlerinin ekonomik krizle nasıl bağlantılı olduğunu gösteren derin ve objektif bir analize ihtiyaç vardır. Bu tartışmaya öncülük et-

Participants during the discussion session.

Tartışma oturumu esnasında katılımcılar.

Economic Argument for Peace

Participants said that it is pertinent for people, especially the people in the west of the country, to understand that while huge amounts of resources are being wasted on the ongoing conflict there are certain people who benefit from it. For example, the building of the border wall costs billions of Euros and is viewed as a lucrative opportunity for contractor companies who are making a financial gain. This is only one of such examples. Therefore, there is a need to engage people in the west of the country in order to achieve lasting peace. It is essential to explain to Turkish people the true economic development that can be achieved when there is peace, when the rights of Kurdish people are acknowledged and protected. Kurdish entrepreneurs, civil society members, and chambers of commerce across Turkish cities have an important role in explaining this. This is also why there is a need to invite representatives from the west of the country to meetings such as DPI is organising. It is crucial to highlight the powerful role peace can play in economic development, especially in times like these when

Participants during the discussion session.

Tartışma oturumu esnasında katılımcılar.

mek için iş dünyasına ve sivil topluma büyük sorumluluk düşmektedir. Katılımcılar, Türkiye'de barışın önünü açmak ve refaha ulaşmak için, Osmanlı'nın son döneminden devşirilmiş Cumhuriyet'in kuruluş ilkelelerinin yeniden değerlendirilmesi gerektiğini savundu. Bu da Türkiye'de ifade özgürlüğünün ciddi bir şekilde tartışılmasını ve bu tartışmalarda muhalefetin öncü bir rol üstlenmesini gerektirmektedir. Bir katılımcı, yaklaşan seçimlerle birlikte, Kürtlerin acılarıyla dolu tarihiyle ilgili olarak dikkate alınması gereken psikolojik bir boyut olduğunu savundu. Muhalefet partileri ve Kürtler arasındaki tartışmalarda uzlaşma dilinin kullanılması önemlidir; zira yaklaşan seçimler taraflar arasında diyalog ve işbirliğinin artırılması için bir fırsat sunmakta ve ekonominin temel birleştirici mesele haline gelmesini sağlamaktadır.

Barış için Ekonomik Argüman

Katılımcılar, özellikle ülkenin batısındaki insanların, devam eden çatışma için büyük miktarda kaynak israf edilirken, bundan fayda sağlayan bazı kişilerin olduğunu anlamalarının yerinde olacağını söyledi. Örneğin, sınır duvarının inşası milyarlarca Euro'ya mal oluyor ve müteahhit şirketler için maddi kazanç sağlayan kârlı bir fırsat olarak görülüyor. Bu, bu tür örneklerden sadece bir tanesi. Dolayısıyla kalıcı barışın sağlanması için ülkenin batısındaki insanların da sürece dahil edilmesi gerekmektedir. Barış olduğunda, Kürt halkının hakları tanındığında ve korunduğunda elde edilebilecek gerçek ekonomik kalkınmanın Türk halkına anlatılması elzemdir. Türkiye'nin çeşitli şehirlerindeki Kürt girişimciler, sivil toplum üyeleri ve ticaret odaları bu anlatımda önemli bir role sahiptir. DPI'nin düzenlediği gibi toplantılara ülkenin batısından temsilcilerin davet edilmesine ihtiyaç duyulmasının nedeni de budur. Barışın ekonomik kalkınmada oynayabileceği önemli rolü vurgulamak çok önemlidir, özellikle de ülkenin ekonomik sıkıntılar yaşadığı bu gibi zamanlarda. Barış, herkesin onurlu bir yaşam sürmesine yardımcı olacak ekonomik refahı ve gelişmiş yaşam standartlarını beraberinde getirecektir.

COVID salgını ve daha yakın zamanda önemli ekonomik sonuçları olan Rusya-Ukrayna savaşı, Kürtlerin durumu tartışılırken barışın getirdiği mali teşviklerin ön plana çıkarılmasının gerekliliğini göstermiştir. Kü-

the country is going through economic hardship. Peace would bring about economic prosperity and improved living standards which will help everyone lead a dignified life.

The COVID pandemic and, more recently, the Russia-Ukraine war that has come with substantial economic implications have both shown the necessity of foregrounding the financial incentives that peace brings when discussing the Kurdish situation. The global economic crisis has also affected the Turkish economy negatively. Inequality levels are markedly higher, with more Turks and Kurds living in poverty than ever. Therefore, emphasis on the link between peace and economic improvement should be highlighted. This means that different parties and interlocutors need to change their approach to the issue to focus on the economy. The methods used in the past did not yield great results. A new economic approach would serve the dual purpose of bringing about peace and lifting people out of poverty.

Need for Self-criticism

Some participants who represented business associations also said that there is a need for self-criticism. It needs to be acknowledged, due to the status quo, business entrepreneurs do not always have the courage and possibility to speak as politicians. Indeed, there is a direct relationship between politics and the economy, but entrepreneurs simultaneously have their interests to protect. While everyone is trying to find a solution to the problem, solely criticising the other party will not bring about peace. In the absence of ill intentions, self-criticism may be a useful metric in moving away from a black and white mentality and into a grey zone, which participants think is very important for civil society to prosper. The way forward would be the acceptance of the fact that criticising others alone is not instrumental. There should be room for self-criticism and reflection. This will enable the development of viable solutions or proposals.

resel ekonomik kriz Türkiye ekonomisini de olumsuz etkilemiştir. Eşitsizlik seviyeleri belirgin bir şekilde yükselmiş, her zamankinden daha fazla Türk ve Kürt yoksulluk içinde yaşamaya başlamıştır. Bu nedenle, barış ve ekonomik iyileşme arasındaki bağlantıya vurgu yapılmalıdır. Bu da farklı tarafların ve muhatapların konuya yaklaşımlarını ekonomiye odaklanacak şekilde değiştirmeleri gerektiği anlamına geliyor. Geçmişte kullanılan yöntemler çok iyi sonuçlar vermemiştir. Yeni bir ekonomik yaklaşım, barışı sağlamak ve insanları yoksulluktan kurtarmak gibi çifte amaçlara hizmet edecektir.

Özeleştirici İhtiyacı

İş dünyası derneklerini temsil eden bazı katılımcılar da özeleştirici ihtiyacı olduğunu belirtmiştir. Kabul etmek gerekir ki, statüko nedeniyle iş dünyası girişimcileri her zaman siyasetçiler gibi konuşma cesaretine ve imkanına sahip değildir. Aslında siyaset ve ekonomi arasında doğrudan bir ilişki var, ancak girişimcilerin aynı zamanda korumaları gereken çıkarları da var. Herkes soruna çözüm bulmaya çalışırken, sadece karşı tarafı eleştirmek barış getirmeyecektir. Kötü niyetin olmadığı durumlarda özeleştirici, siyah-beyaz zihniyetinden uzaklaşmış gri bölgeye geçmek için faydalı bir ölçüt olabilir ki katılımcılar sivil toplumun gelişmesi için bunun çok önemli olduğunu düşünmektedir. İlerlemenin yolu, başkalarını eleştirmenin tek başına araçsal olmadığı gerçeğinin kabul edilmesidir. Özeleştirici ve derinlemesine düşünmeye yer olmalıdır. Bu, uygulanabilir çözümlerin veya önerilerin geliştirilmesini sağlayacaktır.

Conclusion

The Peace Table, carried out during an economic crisis in Turkey, proved to be timely. It provided the business community and policy makers with a platform to discuss the economic rationale for peace in Turkey through the lessons learned from relevant international experiences, in this case from the Northern Irish experience, as well as how to take further steps to contribute to conflict resolution efforts in Turkey. Participants discussed in length how during the peace process that started in 2013, the economy ameliorated in a dramatic way; tourism boomed, cross-border trade increased drastically, and there were growing investments in the region. When the peace process was parked, the region also quickly witnessed the backsliding of these crucial economic developments, creating a strong economic argument for peace. It was agreed that, especially in a time like this when there is economic hardship, it is essential to communicate this economic argument for peace to wider audiences.

Based on the principle that linking the economic costs of conflict to the benefits of peace can be instrumental in changing attitudes within the business community as well as among the political parties and the wider society, under the title of 'Mapping dividends of peace in Turkey', the series of peace-table meeting will continue to focus on the economic benefits of peace, as well as the direct and indirect effects of peacebuilding on the economy.

Group picture.

Grup resmi.

Sonuç

Türkiye'de ekonomik krizin yaşandığı bir dönemde gerçekleştirilen Barış Masası, tam zamanında yapıldığını kanıtlamıştır. İş dünyası ve politika yapıcılara, ilgili uluslararası deneyimlerden, bu örnekte Kuzey İrlanda deneyiminden çıkarılan dersler aracılığıyla Türkiye'de barışın ekonomik gerekçelerini ve Türkiye'deki çatışma çözümü çabalarına katkıda bulunmak için nasıl daha fazla adım atılabileceğini tartışmak için bir platform sağladı. Katılımcılar, 2013 yılında başlayan barış süreci sırasında ekonominin nasıl gözle görülür bir şekilde iyileştiğini, turizmin nasıl patlama yaptığını, sınır ötesi ticaretin nasıl büyük ölçüde arttığını ve bölgeye yapılan yatırımların nasıl büyüdüğünü uzun uzun tartıştılar. Barış süreci sona erdiğinde ise bölge bu önemli ekonomik gelişmelerin hızla geriye gittiğine tanık oldu ve bu da barış için güçlü bir ekonomik argüman yarattı. Özellikle ekonomik sıkıntıların yaşandığı böyle bir dönemde, barışa yönelik bu ekonomik argümanın daha geniş kitlelere ulaştırılmasının elzem olduğu konusunda mutabık kalınmıştır.

Çatışmanın ekonomik maliyetlerinin barışın faydalarıyla ilişkilendirilmesinin, iş dünyasının yanı sıra siyasi partiler ve daha geniş toplumda tutumların değiştirilmesinde etkili olabileceği ilkesinden hareketle, 'Türkiye'de barışın getirilerinin haritalandırılması' başlığı altında, barış masası toplantıları serisi, barışın ekonomik faydalarının yanı sıra barışın inşasının ekonomi üzerindeki doğrudan ve dolaylı etkilerine odaklanmaya devam edecektir.

Participant List

Ali Kalçık	Van Environmental and Cultural Heritage Preservation Association
Amy Austin Holmes	Policy Advisor, Council on Foreign Relations
Arif Karakaş	Van Newspaper
Asiye Kaçar	Van City Council Member
Burç Baysal	Head of Diyarbakır Business Council
Celalettin Birtane	Diyarbakır Chamber of Commerce and Industry Assembly President
Derek Mooney	Communication Consultant & Former Irish Government Advisor
Erol Katırcıoğlu	HDP MP
Fazıl Hüsnu Erdem	Professor of Law at Dicle University & Member of WPC
Feridun Irak	Former Head of Van Chamber of Commerce and Industry
Fırat Toprak	Researcher& Writer
İhsan Ođurlu	Founder President of Jiber-Bistex Textile
Kadri Salaz	Van Entrepreneurial Business Association
Mehmet Karataş	President of IHD Van Branch
Mehmet Kaya	Head of Diyarbakır Chamber of Commerce and Industry
Müslüm Erbay	Chairperson of East Industry and Business World Federation (DOĐUSİFED)
Necdet Takva	Head of Van Chamber of Commerce and Industry

Katılımcı Listesi

Ali Kalçık	Van Çevre ve Kültür Mirasını Koruma Derneği
Amy Austin Holmes	Politika Danışmanı, Dış İlişkiler Konseyi
Arif Karakaş	Van Gazetesi
Asiye Kaçar	Van Belediye Meclis Üyesi
Burç Baysal	Diyarbakır İş Konseyi Başkanı
Celalettin Birtane	Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası Meclis Başkanı
Derek Mooney	İletişim Danışmanı ve İrlanda Hükümeti Eski Danışmanı
Erol Katırcıoğlu	HDP Milletvekili
Fazıl Hüsnu Erdem	Dicle Üniversitesi'nde Hukuk Profesörü ve Akil İnsan Heyeti Üyesi
Feridun Irak	Van Ticaret ve Sanayi Odası Eski Başkanı
Fırat Toprak	Araştırmacı & Yazar
İhsan Ođurlu	Jiber-Bistex Tekstil Kurucu Başkanı
Kadri Salaz	Van Girişimci İş Adamları Derneği
Mehmet Karataş	İHD Van Şube Başkanı
Mehmet Kaya	Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı
Müslüm Erbay	Doğu Sanayi ve İş Dünyası Federasyonu (DOĞUSİFED) Başkanı
Necdet Takva	Van Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı

Nevin İl	Head of Diyarbakır Chamber of Commerce of Woman Assembly
Nuri Güneş	Former Mayor of Iğdır
Nuri Taşdemir	Doğubayazıt Business Association
Nurullah Edemen	Diyarbakır Industrialists' and Businessmen's Association President
Oral Çalışlar	Columnist at Daily Posta
Ozan Çobanoğlu	Head of İHD Hakkari Branch
Raci Bilici	HDP Central Executive Board Member
Rojbin Bor	Van Star Women Association
Rojda Yılmaz	Head of East and Southeast Businesswomen Association (DGÜNKAD)
Şahismail Bedirhanoğlu	Head of GÜNSİAD
Sakine Turan	Board Member of DOGUSIFED
Sevda Keskin	President of TOBB Hakkari Women Entrepreneurs Chamber
Vahap Coşkun	President of DİSA
Yaşar Kaplan	Former Mazlum-Der Hakkari Branch Vice Chairperson& Hakkari University Religious Studies Faculty
Zozan Özgökçe	Founding President of VAKAD
Esra Elmas	DPI Senior Regional Strategy Analyst
Katya Paus	DPI Programme Officer
Deniz Cebe	Interpreter
Işıl Demirakın	Interpreter

Nevin İl	Diyarbakır Ticaret Odası Kadın Meclisi Başkanı
Nuri Güneş	Iğdır Eski Belediye Başkanı
Nuri Taşdemir	Doğubayazıt İş Adamları Derneği
Nurullah Edemen	Diyarbakır Sanayici ve İşadamları Derneği Başkanı
Oral Çalışlar	Posta Gazetesi Köşe Yazarı
Ozan Çobanoğlu	İHD Hakkari Şube Başkanı
Raci Bilici	HDP Merkez Yürütme Kurulu Üyesi
Rojbin Bor	Van Yıldız Kadın Derneği
Rojda Yılmaz	Doğu ve Güneydoğu İş Kadınları Derneği (DGÜNKAD) Başkanı
Şahismail Bedirhanoğlu	GÜNSİAD Başkanı
Sakine Turan	DOGUSIFED Yönetim Kurulu Üyesi
Sevda Keskin	TOBB Hakkari Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı
Vahap Coşkun	DİSA Başkanı
Yaşar Kaplan	Mazlum-Der Hakkari Şubesi Eski Başkan Yardımcısı & Hakkari Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Zozan Özgökçe	VAKAD Kurucu Başkanı
Esra Elmas	DPI Kıdemli Bölgesel Strateji Analisti
Katya Paus	DPI Program Sorumlusu
Deniz Cebe	Tercüman
Işıl Demirakın	Tercüman

DPI Aims and Objectives

Aims and objectives of DPI include:

- To contribute to broadening bases and providing new platforms for discussion on establishing a structured public dialogue on peace and democracy building.
- To provide opportunities, in which different parties are able to draw on comparative studies, analyse and compare various mechanisms used to achieve positive results in similar cases.
- To create an atmosphere whereby different parties share knowledge, ideas, concerns, suggestions and challenges facing the development of a democratic solution in Turkey and the wider region.
- To support, and to strengthen collaboration between academics, civil society and policy-makers.
- To identify common priorities and develop innovative approaches to participate in and influence democracy-building.
- Promote and protect human rights regardless of race, colour, sex, language, religion, political persuasion or other belief or opinion.

DPI aims to foster an environment in which different parties share information, ideas, knowledge and concerns connected to the development of democratic solutions and outcomes. Our work supports the development of a pluralistic political arena capable of generating consensus and ownership over work on key issues surrounding democratic solutions at political and local levels.

We focus on providing expertise and practical frameworks to encourage stronger public debates and involvements in promoting peace and democracy building internationally. Within this context DPI aims to contribute to the establishment of a structured public dialogue on peace and democratic advancement, as well as to widen and create new existing platforms for discussions on peace and democracy building. In order to achieve this we seek to encourage an environment of inclusive, frank, structured discussions whereby different parties are in the position to openly share knowledge, concerns and suggestions for democracy building and strengthening across multiple levels.

DPI's objective throughout this process is to identify common priorities and develop innovative approaches to participate in and influence the process of finding democratic solutions. DPI also aims to support and strengthen collaboration between academics, civil society and policy-makers through its projects and output. Comparative studies of relevant situations are seen as an effective tool for ensuring that the mistakes of others are not repeated or perpetuated. Therefore we see comparative analysis of models of peace and democracy building to be central to the achievement of our aims and objectives.

Demokratik Gelişim Enstitüsü'nün Amaçları ve Hedefleri

DPI'in amaçları ve hedefleri:

- Barışın ve demokrasinin inşası üzerine yapılandırılmış bir kamusal diyalogun oluşması için gerekli olan tartışma ortamının geliştirilmesi ve genişletilmesi.
- Farklı kesimlerin karşılaştırmalı çalışmalar vesilesiyle bir araya gelerek, farklı dünya örnekleri özelinde benzer durumlarda olumlu sonuçlar elde etmek için kullanılmış çeşitli mekanizmaları incelemesine ve analiz etmesine olanak sağlamak. Farklı kesimlerin bir araya gelerek Türkiye ve daha geniş bir coğrafyada demokratik bir çözümün geliştirilmesine yönelik bilgilerini, düşüncelerini, endişelerini, önerilerini, kaygılarını ve karşılaşılan zorlukları paylaştığı bir ortam yaratmak. Akademisyenler, sivil toplum örgütleri ve karar alıcılar arasındaki işbirliğinin desteklemek ve güçlendirmek.
- Ortak öncelikleri belirlemek ve demokrasi inşası sürecini ve sürece katılımı etkileyecek yenilikçi yaklaşımlar geliştirmek. Din, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi görüş ve inanç farkı gözetmeksizin insan haklarını teşvik etmek ve korumak.

Demokratik Gelişim Enstitüsü (DPI), Türkiye'de demokratik bir çözümün geliştirilmesi için, farklı kesimlerin bir araya gelerek bilgilerini, fikirlerini, kaygılarını ve önerilerini paylaştıkları bir ortamı teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Çalışmalarımız, demokratik çözümün sağlanması için kilit önem taşıyan konularda fikir birliğine varma ve uzlaşılan konuları sahiplenme yeteneğine sahip çoğulcu bir siyasi alanın geliştirilmesini desteklemektedir.

Kurum olarak güçlü bir kamusal tartışmayı; barışı ve demokrasiyi uluslararası düzeyde geliştirmeye yönelik katılımları teşvik etmek için uzmanlığa ve pratiğe dayalı bir bakış açısıyla hareket ediyoruz. Bu çerçevede barış ve demokratik ilerleme konusunda yapılandırılmış bir kamusal tartışmanın oluşturulmasına katkıda bulunmayı; barış ve demokrasi inşası tartışmaları için yeni platformlar yaratmayı ve mevcut platformları genişletmeyi amaçlıyoruz.

Bu amaçlara ulaşabilmenin gereği olarak, farklı kesimlerin demokrasinin inşası ve güçlendirmesi için bilgilerini, endişelerini ve önerilerini açıkça paylaşabilecekleri kapsayıcı, samimi ve yapılandırılmış tartışma ortamını çeşitli seviyelerde teşvik etmeye çalışıyoruz. DPI olarak farklı projelerimiz aracılığıyla akademi, sivil toplum ve karar alıcılar arasındaki işbirliğini desteklemeyi ve güçlendirmeyi de hedefliyoruz.

BOARD MEMBERS YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

KERİM YILDIZ

(Chief Executive Officer / İcra Kurulu Başkanı)

Kerim Yıldız is an expert in conflict resolution, peacebuilding, international human rights law and minority rights, having worked on numerous projects in these areas over his career. Yıldız has received a number of awards, including from the Lawyers Committee for Human Rights for his services to protect human rights and promote the rule of law in 1996, and the Sigrid Rausing Trust's Human Rights award for Leadership in Indigenous and Minority Rights in 2005. Yıldız is also a recipient of the 2011 Gruber Prize for Justice. He has also written extensively on international humanitarian law, conflict, and various human rights mechanisms.

Kerim Yıldız çatışma çözümü, barışın inşası, uluslararası insan hakları ve azınlık hakları konusunda uzman bir isimdir ve kariyeri boyunca bu alanlarda çok çeşitli projelerde çalışmıştır. Kerim Yıldız, 1996 yılında insan haklarının korunması ve hukuk kurallarının uygulanması yönündeki çabalarından ötürü İnsan Hakları İçin Avukatlar Komitesi Ödülü'ne, 2005'te Sigrid Rausing Trust Vakfı'nın Azınlık Hakları alanında Liderlik Ödülü'ne ve 2011'de ise Gruber Vakfı Uluslararası Adalet Ödülü'ne layık görülmüştür. Uluslararası insan hakları hukuku, insancıl hukuk ve azınlık hakları konularında önemli bir isim olan Yıldız, uluslararası insan hakları hukuku ve insan hakları mekanizmaları üzerine çok sayıda yazılı esere sahiptir.

NICHOLAS STEWART KC

(Chair / Yönetim Kurulu Başkanı)

Nicholas Stewart, KC, is a barrister and Deputy High Court Judge (Chancery and King's Bench Divisions) in the United Kingdom. He is the former Chair of the Bar Human Rights Committee of England and Wales and former President of the Union Internationale des Avocats. He has appeared at all court levels in England and Wales, before the Privy Council on appeals from Malaysia, Singapore, Hong Kong and the Bahamas, and in the High Court of the Republic of Singapore and the European Court of Human Rights. Stewart has also been the chair of the Dialogue Advisory Group since its founding in 2008.

Tecrübeli bir hukukçu olan Nick Stewart Birleşik Krallık Yüksek Mahkemesi (Chancery and King's Bench Birimi) ikinci hâkimidir. Geçmişte İngiltere ve Galler Barosu İnsan Hakları Komitesi Başkanlığı (Bar Human Rihts Committee of England and Wales) ve Uluslararası Avukatlar Birliği (Union Internationale des Avocats) başkanlığı görevlerinde bulunmuştur. İngiltere ve Galler'de gerçekleşen ve Malezya, Singapur, Hong Kong, Bahamalar, Singapur ve Avrupa İnsan Hakları mahkemelerinin temyiz konseylerinde görüş bildirdi. Stewart, 2008'deki kuruluşundan bu yana Diyalog Danışma Grubunun başkanlığını da yürütüyor.

OWEN BOWCOTT

Journalist, was The Guardian's legal affairs and Ireland correspondent. He has previously been a general news reporter, foreign news editor and was Ireland correspondent during The Troubles. He studied history at Birmingham University and journalism at Cardiff University. He started off working for the Birmingham Post and later joined the BBC, working as a researcher and producer for BBC News and the current affairs programme Panorama. He has also been a reporter on The Daily Telegraph. He is co-author of a book, *Beating the System*, about the early years of computer hacking and the criminalisation of online activity.

The Guardian Gazetesi'nin eski hukuki işler ve İrlanda muhabiridir. Kuzey İrlanda'daki Sıkıntı Yılları ('The Troubles') boyunca gazetenin İrlanda muhabirliğini yapan Bowcott, daha önce de genel haber muhabiri ve dış haber editörü olarak çalışmıştır. Bowcott, Birmingham Üniversitesi'nde tarih ve Cardiff Üniversitesi'nde gazetecilik okumuştur. İş hayatına Birmingham Post'da başlayan konuşmacımız, daha sonra BBC'de araştırmacı ve programcı olarak BBC News ve güncel meseleler hakkında bir program olan Panorama'ya katkıda bulunmuştur. Bowcott ayrıca The Daily Telegraph'da muhabir olarak da çalışmıştır. Erken dönem bilgisayar hekleme ve çevrimiçi faaliyetinin suç sayılması konusunda 'Sistemi Yenme' ('Beating the System') başlıklı kitabın eş yazarı.

PRISCILLA HAYNER

Priscilla Hayner is co-founder of the International Center for Transitional Justice and is currently on the UN Department of Political Affairs Standby Team of Mediation Experts. She is a global expert on truth commissions and transitional justice initiatives and has authored several books on these

topics, including Unspeakable Truths, which analyses truth commissions globally. Hayner has recently engaged in the recent Colombia talks as transitional justice advisor to Norway, and in the 2008 Kenya negotiations as human rights advisor to former UN Secretary-General Kofi Annan and the United Nations-African Union mediation team. Hayner has also worked significantly in the implementation stages following a peace agreement or transition, including Sierra Leone in 1999 and South Sudan in 2015.

Geçiş Dönemi Adaleti için Uluslararası Merkez'in (International Center for Transitional Justice) kurucularından olan Priscilla Hayner, aynı zamanda BM Kıdemli Arabuluculuk Danışmanları Ekibi'ndedir. Hakikat komisyonları, geçiş dönemi adaleti inisiyatifleri ve mekanizmaları konusunda küresel bir uzman olan Hayner, hakikat komisyonlarını küresel olarak analiz eden Unspeakable Truths (Konulmayan Gerçekler) da dahil olmak üzere, alanda pek çok yayına sahiptir. Hayner, yakın zamanda Kolombiya barış görüşmelerinde Norveç'in geçiş dönemi adaleti danışmanı olarak ve 2008 Kenya müzakerelerinde eski BM Genel Sekreteri Kofi Annan ve Birleşmiş Milletler-Afrika Birliği arabuluculuk ekibinin insan hakları danışmanı olarak görev yapmıştır. Hayner, 1999'da Sierra Leone ve 2015'te Güney Sudan da dahil olmak üzere birçok ülkede, barış anlaşması ve geçiş sonrası uygulamaları konularında çalışmalar yapmıştır.

ARILD HUMLEN

Arild Humlen is a lawyer and Director of the Norwegian Bar Association's Legal Committee. He is widely published within a number of jurisdictions, with emphasis on international civil law and human rights, and he has lectured at the law faculty of several universities in Norway. Humlen is the recipient of the Honor Prize of the Bar Association of Oslo for his work on the rule of law and in 2015 he was awarded the Honor Prize from the international organisation Save the Children for his efforts to strengthen the legal rights of children.

Hukukçu olan Arild Humlen aynı zamanda Norveç Barosu Hukuk Komitesi'nin direktörüdür. Uluslararası medeni hukuk ve insan hakları gibi yargı alanları üzerine çok sayıda yazısı yayınlanmış, Norveç'te bir dizi hukuk fakültesinde ders vermiştir. Oslo Barosu bünyesinde Sığınmacılık ve Göçmenlik Hukuku Davaları Çalışma Grubu başkanı olarak yaptığı çalışmalardan dolayı Oslo Barosu Onur Ödülü'ne layık görülmüştür.

JACKI MUIRHEAD

Jacki Muirhead was appointed Chambers Administrator at Devereux Chambers, London, UK, in November 2015. Her previous roles include Practice Director at FJ Cleveland LLP, Business Manager at Counsels' Chambers Limited and Deputy Advocates Clerk at the Faculty of Advocates, UK.

Şu anda Devereux Chambers isimli hukuk firmasında üst düzey yönetici olarak görev yapan Jacki Muirhead bu görevinden önce Cleveland Hukuk Firması çalışma direktörü, Counsel's Chambers Limited isimli hukukçular odasında şef katip ve Avukatlar Fakültesi'nde (Faculty of Advocates) pazarlama müdürü olarak çalışmıştır.

ANTONIA POTTER PRENTICE

Antonia Potter Prentice is currently the Director of Alliance 2015-a global network of humanitarian and development organisations. Prentice has extensive experience on a range of humanitarian, development, peacemaking and peacebuilding issues through her previous positions, including interim Senior Gender Adviser to the Joint Peace Fund for Myanmar and providing technical advice to the Office of the Special Envoy of the UN Secretary General to the Yemen peace process. Prentice has also been involved in various international organisations including UN Women, Dialogue Advisory Group, and Centre for Humanitarian Dialogue. Prentice co-founded the Athena Consortium as part of which she acts as Senior Manager on Mediation Support, Gender and Inclusion for the Crisis Management Initiative (CMI) and as Senior Adviser to the European Institute for Peace (EIP).

Antonia Potter Prentice, insani yardım kuruluşlarının ve kalkınma örgütlerinin küresel ağı olan İttifak 2015'in direktörüdür. Prentice, Myanmar için Ortak Barış Fonu'na geçici Kıdemli Cinsiyet Danışmanı ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Yemen Özel Elçisi Ofisi'ne teknik tavsiyeler vermek de dahil olmak üzere insancıl faaliyetler, kalkınma, barış yapma ve barış inşası gibi konularda sivil toplum bünyesinde 17 yıllık bir çalışma tecrübesine sahiptir. BM Kadınları, Diyalog Danışma Grubu ve İnsani Yardım Diyalogu Merkezi gibi çeşitli uluslararası örgütlerde görev yapan Prentice, kurucuları arasında yer aldığı Athena Konsorsiyomu Arabuluculuk Desteği, Toplumsal Cinsiyet ve Kaynaştırma için Kriz Yönetimi İnisiyatifi'nde yöneticilik ve Avrupa Barış Enstitüsü'ne (EIP) başdanışmanlık yapmaktadır.

CATHERINE WOOLLARD

Catherine Woollard is the current Secretary General for ECRE, the European Council for Refugees and Exiles, a pan-European alliance of 96 NGOs protecting and advancing the rights of refugees, asylum seekers and displaced persons. Previously she served as the Director of the Brussels Office of Independent Diplomat, and from 2008 to 2014 she was the Executive Director of the European Peacebuilding Liaison Office (EPLO)-a Brussels-based network of not-for-profit organisations working on conflict prevention and peacebuilding. She also held the positions of Director of Policy, Communications and Comparative Learning at Conciliation Resources, Senior Programme Coordinator (South East Europe/CIS/Turkey) at Transparency International and Europe/Central Asia Programme Coordinator at Minority Rights Group International. Woollard has additionally worked as a consultant advising governments on anti-corruption and governance reform, as a lecturer in political science, teaching and researching on the EU and international politics, and for the UK civil service.

Catherine Woollard, Avrupa Mülteci ve Sürgünler Konseyi (ECRE) Genel Sekreteri'dir. ECRE, Avrupa ülkelerinin ittifakına dayalı ve uluslararası koruma alanında çalışan yaklaşık 96 sivil toplum kuruluşunun üye olduğu bir ağıdır. Geçmişte Bağımsız Diplomatlar Grubu'nun Brüksel Ofis Direktörü olarak çalışan Woollard 2008-2014 yılları arasında çatışmanın önlenmesi ve barışın inşası üzerine çalışan sivil toplum kuruluşlarının oluşturduğu bir ağ olan Avrupa Barış İnşası İrtibat Bürosu'nun direktörü olarak görev yapmıştır. Conciliation Resources'da Siyaset, İletişim ve Karşılaştırmalı Öğrenme Birimi Direktörü, Transparency International'da Güneydoğu Avrupa ve Türkiye Kıdemli Program Koordinatörü, Minority Rights Group'da Avrupa ve Orta Asya Program Koordinatörü olarak görev yapmıştır. Hükümetlere yolsuzluk konusunda danışmanlık hizmeti vermiş, akademisyen olarak Birleşik Krallık'taki kamu kurumu çalışanlarına siyaset bilimi, AB üzerine eğitim ve araştırma ve uluslararası politika alanlarında dersler vermiştir.

COUNCIL OF EXPERTS UZMANLAR KURULU ÜYELERİ

BERTIE AHERN

Bertie Ahern is the former Taoiseach (Prime Minister) of Ireland, a position to which he was elected following numerous Ministerial appointments as well as that of Deputy Prime Minister. A defining moment of Mr Ahern's three terms in office as Taoiseach was the successful negotiation of the Good Friday Agreement in April 1998. Mr Ahern held the Presidency of the European Council in 2004, presiding over the historic enlargement of the EU to 27 member states. Since leaving Government in 2008 Mr Ahern has dedicated his time to conflict resolution and is actively involved with many groups around the world. Current roles include Co-Chair of The Inter Action Council; Member of the Clinton Global Initiative; Member of the International Group dealing with the conflict in the Basque Country; Honorary Adjunct Professor of Mediation and Conflict Intervention in NUI Maynooth; Member of the Kennedy Institute of NUI Maynooth; Member of the Institute for Cultural Diplomacy, Berlin; Member of the Varkey Gems Foundation Advisory Board; Member of Crisis Management Initiative; Member of the World Economic Forum Agenda Council on Negotiation and Conflict Resolution; Member of the IMAN Foundation; Advisor to the Legislative Leadership Institute Academy of Foreign Affairs; Senior Advisor to the International Advisory Council to the Harvard International Negotiation Programme; and Director of Co-operation Ireland.

Tecrübeli bir siyasetçi olan Bertie Ahern bir dizi bakanlık görevinden sonra İrlanda Cumhuriyeti Başbakanı olarak görev yapmıştır. Bertie Ahern'in başbakanlık yaptığı dönemdeki en belirleyici gelişme 1998 yılının Nisan ayında Hayırlı Cuma Anlaşması'yla sonuçlanan barış görüşmesi müzakerelerinin başlatılması olmuştur. Ahern, 2004 yılında Avrupa Konseyi başkanlığı görevini yürütürken Avrupa Birliği'nin üye ülke sayısının 27'ye çıktığı tarihsel süreçte payı olan en önemli isimlerden biri olmuştur. 2008 yılında aktif siyasetten çekilen Bertie Ahern o tarihten bu yana bütün zamanını çatışma çözümü çalışmalarına ayırmakta ve bu amaçla pek çok grupla temaslarda bulunmaktadır. Ahern'in hali hazırda sahip olduğu ünvanlar şunlardır: The Inter Acti-

on Council Eşbaşkanlığı, Clinton Küresel İniyatifi Üyeliği, Bask Ülkesindeki Çatışma Üzerine Çalışma Yürüten Uluslararası Grup Üyeliği, İrlanda Ulusal Üniversitesi Arabuluculuk ve Çatışmaya Müdahale Bölümü Fahri Profesörlüğü, Berlin Kültürel Diplomasi Enstitüsü Üyeliği, Varkey Gems Vakfı Danışma Kurulu Üyeliği, Kriz İdaresi İniyatifi Üyeliği, Dünya Ekonomik Forumu Müzakere ve Çatışma Çözümü Forumu Konsey Üyeliği, Harvard Uluslararası Müzakere Programı Uluslararası Danışmanlar Konseyi Başkanlığı.

DERMOT AHERN

Dermot Ahern is a former Irish Member of Parliament and Government Minister and was a key figure for more than 20 years in the Irish peace process, including in negotiations for the Good Friday Agreement and the St Andrews Agreement. He also has extensive experience at the EU Council level, including as a key negotiator and signatory to the Constitutional and Lisbon Treaties. In 2005, he was appointed by the then UN Secretary General Kofi Annan, to be a Special Envoy on the issue of UN Reform.

Geçmişte İrlanda Parlamentosu milletvekilliği ve kabinede bakanlık görevlerinde bulunan Dermot Ahern, 20 yıldan fazla bir süre İrlanda barış sürecinde anahtar bir rol oynamıştır ve bu süre içinde Belfast Anlaşması (Hayırlı Cuma Anlaşması) ve St. Andrews Anlaşması için yapılan müzakerelere dahil olmuştur. AB Konseyi seviyesinde de önemli tecrübeleri olan Ahern, AB Anayasası ve Lizbon Antlaşmaları sürecinde de önemli bir arabulucu ve imzacı olmuştur. 2005 yılında dönemin Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kofi Annan tarafından BM Reformu konusunda özel temsilci olarak atanmıştır.

Prof. Dr. MEHMET ASUTAY

Professor Dr. Mehmet Asutay is a Professor of Middle Eastern and Islamic Political Economy & Finance at the Durham University Business School, UK. He researches, teaches and supervises research on Islamic political economy and finance, Middle Eastern economic development and finance, the political economy of the Middle East, including Turkish and Kurdish political economies. He is the Director of the Durham Centre for Islamic Economics and Finance and the Managing Editor of the Review of Islamic Economics, as well as Associate Editor of the American Journal of Islamic Social Science. He is the Honorary Treasurer of the BRISMES (British Soci-

ety for Middle Eastern Studies); and of the IAIE (International Association for Islamic Economics).

Dr. Mehmet Asutay, İngiltere'deki Durham Üniversitesi'nin İşletme Fakültesi'nde Ortadoğu'nun İslami Siyasal Ekonomisi ve Finansı alanında profesör olarak görev yapmaktadır. Asutay Türk ve Kürt siyasal ekonomisi, İslami siyasal ekonomi, ve Ortadoğu'da siyasal ekonomi konularında dersler vermekte, araştırmalar yapmakta ve yapılan araştırmalara danışmanlık yapmaktadır.

ALİ BAYRAMOĞLU

Ali Bayramoğlu is a writer and political commentator. Since 1994, he has contributed as a columnist for a variety of newspapers. He is currently a columnist for daily Karar. He is a member of the Wise Persons Committee in Turkey, established during the peace process between 2013-2015.

Ali Bayramoğlu, yazar ve siyasi yorumcudur. 1994 yılından bu yana çeşitli gazetelerde köşe yazarlığı yaptı. Halen, günlük Karar gazetesinde köşe yazmaya devam etmektedir. Türkiye'de 2013-2015 yılları arasında gerçekleşen Çözüm Sürecinde Akil İnsanlar Heyeti üyesidir.

Prof. CHRISTINE BELL

Professor Christine Bell is a legal expert based in Edinburgh, Scotland. She is Professor of Constitutional Law and Assistant Principal (Global Justice) at the University of Edinburgh, Co-director of the Global Justice Academy, and a member of the British Academy. She was chairperson of the Belfast-based human rights organization, the Committee on the Administration of Justice, from 1995-7, and a founder member of the Northern Ireland Human Rights Commission established under the terms of the Belfast Agreement. In 1999 she was a member of the European Commission's Committee of Experts on Fundamental Rights. She is an expert on transitional justice, peace negotiations, constitutional law and human rights law. She regularly conducts training on these topics for diplomats, mediators and lawyers, has been involved as a legal advisor in a number of peace negotiations, and acted as an expert in transitional justice for the UN Secretary-General, the Office of the High Commissioner for Human Rights, and UNIFEM.

İskoçya'nın başkenti Edinburgh'ta faaliyet yürüten bir hukukçudur. Edinburgh Üniversitesi'nde Anayasa hukuku profesörü olarak ve aynı üniversite bünyesindeki Küresel Adalet Projesinde Müdür yardımcısı olarak görev yapmaktadır. İngiliz Akademisi üyesi de olan Bell, 1995-1997 yılları arasında Belfast merkezli İnsan Hakları örgütü Adalet İdaresi Komisyonu başkanı ve Belfast Anlaşması şartları çerçevesinde kurulan Kuzey İrlanda İnsan Hakları Komisyonu kurucu üyesi olarak görev yaptı. 1999'da ise Avrupa Komisyonu Temel Haklar Uzmanlar Komitesi üyeliğinde bulundu. Temel uzmanlık alanları Geçiş Dönemi Adaleti, Barış Müzakereleri, Anayasa Hukuku ve İnsan Hakları olan Prof. Bell, aynı zamanda bu konularda diplomat, arabulucu ve hukukçulara eğitim vermekte, BM Genel Sekreterliği, İnsan Hakları Yüksek Komiserliği Ofisi ve UNIFEM'in de dahil olduğu kurumlarda hukuk danışmanı olarak görev yapmaktadır.

ORAL ÇALIŞLAR

Oral Çalışlar completed his studies at the Ankara University Faculty of Political Sciences. Was President of the Club of Socialist Thought at the university, as well as Secretary-General of the Ankara University Student Union. Wrote for Türk Solu journal which was launched in 1967 and for the Aydınlık journal which was launched in 1968. Was member of the editorial board of Aydınlık journal. Was arrested after the 12th of March 1971 military coup. Remained imprisoned for three years until the Amnesty law adopted in 1974. Was Editor in Chief for the Aydınlık daily newspaper launched in 1978. Was arrested again after the 12th of September 1980 military coup and released in August 1988 after four years in prison. Lived in Hamburg between 1990 and 1992 upon the invitation of the Senate of Hamburg. Worked for Cumhuriyet daily between 1992 and 2008. Broadcast television programmes on different channels, including TRT, 24TV, 360, and SKYTÜRK. Transferred from Cumhuriyet daily to Radikal daily in 2008. Between 2004-2007, he was in board of Turkish Journalists Association. He has a permanent press card. Became Editor in Chief for Taraf daily in 2013. Was part of the Wise People Committee in the same year. Later had to leave Taraf daily alongside Halil Berktaş, Alper Görmüş, Vahap Coşkun, Erol Katircioğlu, Mithat Sancar, and Yıldırım Oğur, among others, after the intervention of the Gülen Congregation. Returned to Radikal daily. Started writing for Posta daily

after 2016, when Radikal was discontinued. Continues work as a commentator on TV news channels. Has 20 published books, including The Leaders' Prison, Hz. Ali, Mamak Prison from the 12th of March to 12th of September, The Kurdish Issue with Öcalan and Burkay, My 68 Memoirs, The Alevis, When Deniz and Friends Were Executed, My Childhood in Tarsus, The History of Gulenism. Recipient of a large number of journalism and research awards. Married (1976) to author and journalist İpek Çalışlar. Father of author Reşat Çalışlar.

Oral Çalışlar Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde eğitimini tamamladı. Üniversitede Sosyalist Fikir Kulübü başkanlığını ve Ankara Üniversitesi Öğrenci Birliği genel sekreterliğini yaptı. 1967'de kurulan Türk Solu ve 1967'de kurulan Aydınlık dergileri için yazdı. Ayrıca Aydınlık dergisinin yayın kurulu üyesiydi. 12 Mart 1971 darbesinden sonra tutuklandı ve 1974'te af yasası çıkana kadar üç yıl cezaevinde kaldı. 1978 yılında çıkan Aydınlık Gazetesi'nin yazı işleri müdürlüğünü yaptı. 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında tekrardan tutuklandı ve dört yıl cezaevinde kaldıktan sonra Ağustos 1988'de tahliye edildi. Hamburg Senato'sunun daveti üzerine gittiği Hamburg'da 1990-1992 yılları arasında yaşadı. 1992 ve 2008 yılları arasında Cumhuriyet Gazetesi'nde çalıştı. TRT, 24TV, 360 ve SKYTÜRK de dâhil olmak üzere çeşitli kanallarda televizyon programı yaptı. 2008 yılında Cumhuriyet'ten Radikal Gazetesi'ne geçiş yaptı. 2004-2007 yılları arasında Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Yönetim Kurulu'ndaydı. Kendisinin sürekli basın kartı bulunmaktadır. 2013 yılında Taraf Gazetesi Yazı İşleri Müdürü oldu. Aynı yıl Âkil İnsanlar Heyeti'nde yer aldı. Daha sonra, Gülen Cemaati'nin müdahalesi sonucunda, Halil Berktaş, Alper Görmüş, Vahap Coşkun, Erol Katırcıoğlu, Mithat Sancar, Yıldırım Oğur ve diğerleriyle birlikte Taraf'tan ayrıldı. Radikal'e geri dönüş yaptı. Radikal Gazetesi kapandıktan sonra, 2016 yılında Posta Gazetesi için yazmaya başladı. Televizyon programlarına siyaset yorumcusu olarak katılmaya devam etmektedir. 20 kitap yayınlamıştır. Bunların arasında 'Liderler Hapishanesi', 'Hz. Ali', 'Mamak Askeri Cezaevi', 'Öcalan ve Burkay'la Kürt Sorunu', '68 Anılarım', 'Aleviler', 'Denizler İdama Giderken', 'Çocukluğumun Tarsus'u' ve 'Fetullahçılığın Tarihi' de bulunmaktadır. Gazetecilik ve araştırma alanlarında birçok ödüle sahiptir. 1976'dan beri yazar ve gazeteci İpek Çalışlar ile evlidir. Yazar Reşat Çalışlar'ın babasıdır.

CENGİZ ÇANDAR

Cengiz Çandar is currently a columnist for Al-Monitor, a widely respected online magazine that provides analysis on Turkey and the Middle East. He is a former war correspondent and an expert on the Middle East. He served as a special adviser to the former Turkish president, Turgut Ozal. Cengiz Çandar is a Distinguished Visiting Scholar at the Stockholm University Institute for Turkish Studies (SUITS).

Kıdemli bir gazeteci ve köşe yazarı olan Çandar uzun yıllar Radikal gazetesi için köşe yazarlığı yapmıştır. Al Monitor haber sitesinde köşe yazarlığı yapmaktadır. Ortadoğu konusunda önemli bir uzman olan Çandar, bir dönem savaş muhabiri olarak çalışmış ve Türkiye eski Cumhurbaşkanı merhum Turgut Özal'a özel danışmanlık yapmıştır.

ANDY CARL

Andy Carl is an independent expert on conflict resolution and public participation in peace processes. He believes that building peace is not an act of charity but an act of justice. He co-founded and was Executive Director of Conciliation Resources. Previously, he was the first Programme Director with International Alert. He is currently an Honorary Fellow of Practice at the School of Law, University of Edinburgh. He serves as an adviser to a number of peacebuilding initiatives including the Inclusive Peace and Transition Initiative at the Graduate Institute in Geneva, the Legal Tools for Peace-Making Project in Cambridge, and the Oxford Research Group, London.

Andy Carl çatışma çözümü ve barış süreçlerine kamusal katılımın sağlanması üzerine çalışan bağımsız bir uzmandır. Barışın inşasının bir hayırseverlik faaliyetinden ziyade adaletin yerine getirilmesi çabası olduğuna inanan Carl, çatışma Çözümü alanında çalışan etkili kurumlardan biri olan Conciliation Resources'un kurucularından biridir. Bir dönem Uluslararası Uyarı (International Alert) isimli kurumda Program Direktörü olarak görev yapan Carl, halen Edinburgh Üniversitesi Hukuk Fakültesi bünyesinde Fahri Bilim Kurulu Üyesi olarak görev yapmaktadır. Barış inşası üzerine çalışan Cenevre Mezunlar İnisiyatifi bünyesindeki Barış ve Geçiş Dönemi İnisiyatifi, Cambridge'te yürütülen Barışın İnşası için Yasal Araçlar Projesi ve Londra'da faaliyet yürüten Oxford Araştırma Grubu gibi bir dizi kurum ve oluşuma danışmanlık yapmaya devam etmektedir.

Dr. VAHAP COŞKUN

Dr. Vahap Coşkun is a Professor of Law at University of Dicle in Diyarbakır where he also completed his bachelor's and master's degrees in law. Coşkun received his PhD from Ankara University Faculty of Law. He has written for Serbestiyet and Kurdistan24 online newspaper. He has published books on human rights, constitutional law, political theory and social peace. Coşkun was a member of the former Wise Persons Commission in Turkey (Central Anatolian Region).

Dr. Vahap Coşkun Diyarbakır'da, Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde öğretim üyesidir. Lisans ve lisansüstü eğitimini Dicle Üniversitesi'nde tamamladıktan sonra Ankara Üniversitesi'nde Hukuk Doktoru tamamlamıştır. Serbestiyet ve Kurdistan 24 online gazetesinde makale yazan Coşkun, insan hakları, anayasa hukuku, siyasal teori ve toplumsal barış konulu kitaplar yayınlamıştır. Coşkun, Akil İnsanlar Komisyonu'nun İç Anadolu bölgesi üyesiydi.

AYŞEGÜL DOĞAN

Ayşegül Doğan is a journalist who has conducted interviews, created news files and programmes for independent news platforms. She studied at the Faculty of Cultural Mediation and Communications at Metz University, and Paris School of Journalism. As a student, she worked at the Ankara bureau of Agence-France Presse (AFP), the Paris bureau of Courier International and at the Kurdish service of The Voice of America. She worked as a programme creator at Radyo Ekin, and as a translator-journalist for the Turkish edition of Le Monde Diplomatique. She was a lecturer at the Kurdology department of National Institute of Oriental Languages and Civilizations in Paris. She worked on political communications for a long time. From its establishment in 2011 to its closure in 2016, she worked as a programmes coordinator at IMC TV. She prepared and presented the programme "Gündem Müzakere" on the same channel.

Bağımsız haber platformlarına özel röportaj, haber dosyası ve programlar hazırlayan gazeteci Ayşegül Doğan; Metz Üniversitesi Medyasyon Kültürel ve İletişim Fakültesi'nin ardından eğitimine Paris Yüksek Gazetecilik Okulu'nda devam etti. Okul yıllarında, Fransız Haber Ajansı-AFP'nin Ankara, Courier International'in Paris bürosunda ve Amerika'nın Sesi Kürtçe servisinde gazeteciliği deneyimledi. Radyo Ekin'de programcı, Le Monde Diplomatique

Türkçe'de çevirmen gazeteci olarak çalıştı. Paris'te yaşadığı süre içinde Doğu Dilleri ve Medeniyetleri Enstitüsü Kürdoloji bölümünde okutmanlık yaptı. Uzunca bir süre siyaset iletişimi ile ilgilendi. 2011'de kurulan IMC TV 2016'da kapatılana dek; program koordinatörü olarak çalıştı. Aynı kanalda "Gündem Müzakere" programını hazırladı ve sundu. Halen ülkesindeki pek çok meslektaşına gibi etik ilkelere bağlı; bağımsız bir gazeteci olarak çalışma arayış, istek ve heyecanını koruyor.

VEGARD ELLEFSEN

Vegard is a Norwegian diplomat who retired 31 August 2019 from the foreign service when he left his last posting as ambassador to Ankara. He has been twice posted to NATO both as Permanent representative on the North Atlantic Council and deputy to the same position. He has earlier been posted to the Norwegian mission to the U.N. in New York and to the Embassy in Ottawa. In the Norwegian Ministry of foreign affairs he has been Political Director, Director General for the Regional division, Director of the Minister's secretariat and special envoy to the Sudan peace talks and special envoy to Syria and Iraq. Mr. Ellefsen has a Master in Political Science from the University of Oslo.

Norveçli bir diplomat olan Vegard, 31 Ağustos 2019'da dışişlerinden emekli olduğunda Ankara'da büyükelçi olarak görev yapmaktaydı. İki kere NATO'ya atanan Vergard, Kuzey Atlantik Konseyi Daimi Temsilcisi ve Daimi Temsilci Yardımcısı olarak görev yapmıştır. Daha öncesinde de New York'ta Norveç Birleşmiş Milletler Daimi Temsilciliği'nde ve Ottawa Büyükelçiliği'nde bulundu. Norveç Dış İşleri Bakanlığı'nda Siyasi İşler Direktörü, Bölgesel Bölünme Genel Müdürü, bakanın Özel Kalem Müdürlüğü Direktörü, Sudan barış müzakereleri özel temsilcisi ve Suriye ve Irak özel temsilcisi olarak görev aldı. Ellefsen Oslo Üniversitesi'nde Siyaset Bilimi yüksek lisansı yapmıştır.

Prof. Dr. FAZIL HÜSNÜ ERDEM

Dr. Fazıl Hüsnü Erdem is Professor of Constitutional Law and Head of the Department of Constitutional Law at Dicle University, Diyarbakır. In 2007, Erdem was a member of the commission which was established to draft a new constitution to replace the Constitution of 1982 which was

introduced following the coup d'etat of 1980. Erdem was a member of the Wise Persons Committee in Turkey, established by then Prime Minister Erdoğan, in the team that was responsible for the South-eastern Anatolia Region.

Fazıl Hüsni Erdem Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku Anabilim Dalı Başkanı'dır. 2007'de, 1980 darbesinin takiben yürürlüğe giren 1982 darbe anayasasını değiştirmek üzere kurulan yeni anayasa hazırlama komisyonunda yer almıştır. Erdem, 2013'de Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından Demokratik açılım ve çözüm süreci kapsamında oluşturulan Akil İnsanlar Heyeti üyesidir.

Prof. Dr. SALOMÓN LERNER FEBRES

Professor Dr. Salomón Lerner Febres holds a PhD in Philosophy from Université Catholique de Louvain. He is Executive President of the Center for Democracy and Human Rights and Professor and Rector Emeritus of Pontifical Catholic University of Peru. He is former President of the Truth and Reconciliation Commission of Peru. Prof. Lerner has given many talks and speeches about the role and the nature of university, the problems of scholar research in higher education and about ethics and public culture. Furthermore, he has participated in numerous conferences in Peru and other countries about violence and pacification. In addition, he has been a speaker and panellist in multiple workshops and symposiums about the work and findings of the Truth and Reconciliation Commission of Peru. He has received several honorary doctorates as well as numerous recognitions and distinctions of governments and international human rights institutions.

Prof. Salomón felsefe alanındaki doktora eğitimini Belçika'daki Université Catholique de Louvain'de tamamlamıştır. Peru'daki Pontifical Catholic Üniversitesi'nin onursal rektörü sıfatını taşıyan Prof. Salomón Lerner Febres, aynı üniversite bünyesindeki Demokrasi ve İnsan Hakları Merkezi'nin de başkanlığını yapmaktadır. Peru Hakikat ve Uzlaşma Komisyonu eski başkanı'dır. Üniversitenin rolü ve doğası, akademik çalışmalarda karşılaşılan zorluklar, etik ve kamu kültürü konulu çok sayıda konuşma yapmış, şiddet ve pasifizizm konusunda Peru başta olmak üzere pek çok ülkede yapılan konferanslara konuşmacı olarak katılmıştır.

Prof. MERVYN FROST

Professor Mervyn Frost teaches International Relations, and was former Head of the Department of War Studies, at King's College London, UK. He was previously Chair of Politics at the University of Natal, Durban, South Africa and was President of the South African Political Studies Association. He currently sits on the editorial boards of International Political Sociology and the Journal of International Political Theory, among others. He is an expert on human rights in international relations, humanitarian intervention, justice in world politics, democratising global governance, the just war tradition in an era of New Wars, and ethics in a globalising world.

Londra'daki King's College'in Savaş Çalışmaları bölümünün başkanlığını yapmaktadır. Daha önce Güney Afrika'nın Durban şehrindeki Natal Üniversitesi'de Siyaset Bilimi bölümünün başkanlığını yapmıştır. Güney Afrika Siyaset Çalışmaları Enstitüsü Başkanlığı görevinde de bulunan Profesör Frost, İnsan Hakları ve Uluslararası İlişkiler, İnsancıl Müdahale, Dünya Siyasetinde Adalet, Küresel Yönetimin Demokratikleştirilmesi, Yeni Savaşlar Döneminde Adil Savaş Geleneği ve Küreselleşen Dünyada Etik gibi konularda uzman bir isimdir.

DAVID GORMAN

David has more than 25 years of experience in the field of peacemaking. He started his career in the Middle East and he went on to work for international organisations on a wide range of conflicts around the world. David has been based in the Philippines, Indonesia, Liberia, Bosnia as well as the West Bank and Gaza and has been working in Eurasia for the last several years. He graduated from the London School of Economics, was featured in the award winning film 'Miles and War' as well as several publications and has published several articles on mediation.

David'in barış inşası alanında 25 yıldan fazla deneyimi bulunmaktadır. David kariyerine Orta Doğu'da başladı ve daha sonra uluslararası kurumlarda, dünyanın çeşitli yerlerinde olan çatışmalar üzerinde çalıştı. Kendisi Filipinler, Endonezya, Liberya, Bosna, Batı Şeria ve Gazze'de bulundu. Son birkaç yıldır da Avrasya bölgesinde çalışmaktadır. David London School of Economics'den mezun oldu, ödüllü 'Miles and War' filminde ve çeşitli yayınlarda yer aldı ve arabuluculukla ilgili çeşitli makaleler yayımladı.

MARTIN GRIFFITHS

Martin Griffiths is a senior international mediator and currently the UN's Under-Secretary-General for Humanitarian Affairs and Emergency Relief Coordinator, Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA) after previously serving as the UN's Envoy to Yemen. From 1999 to 2010 he was the founding Director of the Centre for Humanitarian Dialogue in Geneva where he specialised in developing political dialogue between governments and insurgents in a range of countries across Asia, Africa and Europe. He is a co-founder of Inter Mediate, a London based NGO devoted to conflict resolution, and has worked for international organisations including UNICEF, Save the Children, Action Aid, and the European Institute of Peace. Griffiths has also worked in the British Diplomatic Service and for the UN, including as Director of the Department of Humanitarian Affairs (Geneva), Deputy to the Emergency Relief Coordinator (New York), Regional Humanitarian Coordinator for the Great Lakes, Regional Coordinator in the Balkans and Deputy Head of the Supervisory Mission in Syria (UNSMIS).

Kıdemli bir uluslararası arabulucu olan eski Birleşmiş Milletler Yemen Özel Temsilcisi Martin Griffiths, Birleşmiş Milletler İnsani Yardım Koordinasyon Ofisi'nde (OCHA) İnsani Yardım ve Acil Durum Yardımı Koordinatörü Genel Sekreter Başyardımcısı olarak görev yapmaktadır. Asya, Afrika ve Avrupa kıtalarındaki çeşitli ülkelerde hükümetler ile isyancı gruplar arasında siyasal diyalog geliştirilmesi üzerine çalışan Cenevre'deki İnsani Diyalog Merkezi'nin (Centre for Humanitarian Dialogue) kurucu direktörü olan Martin Griffiths 1999-2010 yılları arasında bu görevi sürdürmüştür. Çatışma çözümü üzerine çalışan Londra merkezli Inter Mediate'in kurucuları arasında bulunan Griffiths, UNICEF, Save the Children ve Action Aid isimli uluslararası kurumlarda da görev yapmıştır. İngiltere Diplomasi Servisi'ndeki hizmetlerinin yanı sıra Birleşmiş Milletler bünyesinde Cenevre Ofisi'nde İnsani Faaliyetler Bölümü'nde yönetici, New York ofisinde Acil Yardım Koordinatörü yardımcılığı, Büyük Göller (Great Lakes) bölgesinde İnsani Yardım Koordinatörü, Balkanlarda BM Bölgesel Koordinatörü ve BM eski Genel Sekreteri Kofi Annan'ın BM ve Arap Birliği adına Suriye özel temsilciliği yaptığı dönemde kendisine baş danışmanlık yapmıştır.

KEZBAN HATEMİ

Kezban Hatemi holds an LL.B. from Istanbul University and is registered with the Istanbul Bar Association. She has worked as a self employed lawyer, as well as Turkey's National Commission to UNESCO and a campaigner and advocate during the Bosnian War. She was involved in drafting the Turkish Civil Code and Law of Foundations as well as in preparing the legal groundwork for the chapters on Religious Freedoms and Minorities and Community Foundations within the Framework Law of Harmonization prepared by Turkey in preparation for EU accession. She has published articles on women's, minority groups, children, animals and human rights and the fight against drugs. She is a member of the former Wise Persons Committee in Turkey, established by then Prime Minister Erdoğan, and sits on the Board of Trustees of the Technical University and the Darulacaze Foundation.

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun olduktan sonra İstanbul Barosuna kayıtlı olarak avukatlık yapmaya başlamıştır. Serbest avukatlık yapmanın yanı sıra UNESCO Türkiye Milli Komisyonu'nda hukukçu olarak görev yapmış, Bosna savaşı sırasında sürdürülen savaş karşıtı kampanyalarda aktif olarak yer almıştır. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyelik süreci gereği hazırlanan Uyum Yasaları Çerçeve Yasasının Dini Özgürlükler, Azınlıklar ve Vakıflar ile ilgili bölümlerine ilişkin hukuki çalışmalarda yer almış, Türk Ceza Kanunu ve Vakıflar Kanunu'nun taslaklarının hazırlanmasında görev almıştır. İnsan hakları, kadın hakları, azınlık hakları, çocuk hakları, hayvan hakları ve uyuşturucu ile mücadele konularında çok sayıda yazılı eseri vardır. Recep Tayyip Erdoğan'ın başbakanlığı döneminde oluşturulan Akil İnsanlar Heyetinde yer almıştır. Bunun yanı sıra İstanbul Üniversitesi ile Darülaceze Vakfı Mütevelli heyetlerinde görev yapmaktadır.

Dr. EDEL HUGHES

Dr. Edel Hughes is a Lecturer in Law at the School of Law, National University of Ireland, Galway. Prior to joining NUI Galway, Dr. Hughes was a Senior Lecturer in Law at Middlesex University and previously worked at the University of East London and the University of Limerick. She was awarded an LL.M. and a PhD in International Human Rights Law from the National University of Ireland, Galway, in 2003 and 2009,

respectively. Her research interests are in the areas of international human rights law, public international law, and conflict transformation, with a regional interest in Turkey and the Middle East. She has published widely on these areas.

Dr. Edel Hughes, Ulusal İrlanda Galway Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde öğretim üyesidir. Daha önce Middlesex Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde kıdemli öğretim üyesi olarak görev yapmış ve ayrıca Doğu Londra Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve Limerick Üniversitesi'nde çalışmıştır. Hughes, yüksek lisans ve doktorasını 2003-2009 yılları arasında İrlanda Ulusal Üniversitesi'nde Uluslararası İnsan Hakları Hukuku alanında tamamlamıştır. Hughes'un birçok yayınının da bulunduğu çalışma alanları içinde, Orta Doğu'yu ve Türkiye'yi de kapsayan şekilde, uluslararası insan hakları hukuku, uluslararası kamu hukuku ve çatışma çözümü yer almaktadır.

KADİR İNANIR

Kadir İnanır was born in 1949 Fatsa, Ordu. He is an acclaimed actor and director, and has starred in well over a hundred films. He has won several awards for his work in Turkish cinema. He graduated from Marmara University Faculty of Communication. In 2013 he became a member of the Wise Persons Committee for the Mediterranean region.

Ünlü oyuncu ve yönetmen Kadir İnanır, 100'ü aşkın filmde rol almış ve Türk sinemasına katkılarında dolayı pek çok ödüle layık görülmüştür. 1949 senesinde Ordu, Fatsa'da doğan İnanır, Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo-Televizyon Bölümünden mezun olmuştur. 2013 senesinde barış sürecini yönetmek amacıyla kurulan Akil İnsanlar Heyeti'ne Akdeniz Bölgesi temsilcisi olarak girmiştir.

Prof. Dr. AHMET İNSEL

Professor Ahmet İnsel is a former faculty member of Galatasaray University in Istanbul, Turkey and Paris 1 Panthéon Sorbonne University, France. He is Managing Editor of the Turkish editing house, İletişim, and member of the editorial board of monthly review, Birikim. He is a regular columnist at Cumhuriyet newspaper and an author who published several books and articles in both Turkish and French.

İletişim Yayınları Yayın Kurulu Koordinatörlüğünü yürüten Ahmet İnsel, Galatasaray Üniversitesi ve Paris 1 Panthéon-Sorbonne Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak görev yapmıştır. Birikim Dergisi yayın kolektifi üyesi ve Cumhuriyet Gazetesinde köşe yazarıdır. Türkçe ve Fransızca olmak üzere çok sayıda kitabı ve makalesi bulunmaktadır.

ALEKA KESSLER

Aleka Kessler works as Project Officer at the Centre for Humanitarian Dialogue (HD). Having joined HD in 2017 to work on Syria, Aleka has been coordinating mediation project in complex conflict settings. Previously, Aleka also worked with Médecins Sans Frontières and the United Nations Association Mexico. She holds a degree in International Relations from the University of Geneva and a Master's degree in Development Studies from the Graduate Institute of International and Development Studies in Geneva, where she specialized in humanitarian affairs, negotiation and conflict resolution.

Aleka Kessler İnsani Diyalog Merkezi'nde (HD) proje sorumlusu olarak çalışmaktadır. Suriye üzerinde çalışmak için 2017 yılında HD'ye katılan Kessler, karmaşık çatışma ortamlarında arabuluculuk projesini yürütmektedir. Kessler daha önce Sınır Tanımayan Doktorlar ve Meksika Birleşmiş Milletler Derneği'nde çalışmıştır. Lisans eğitimini Cenevre Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde tamamlayan Kessler, daha sonra yüksek lisansını yine Cenevre'de bulunan Uluslararası ve Kalkınma Çalışmaları Yüksek Lisans Enstitüsü'nde (IHEID) Kalkınma Çalışmaları alanında yaptı. Kessler insanı yardım, arabuluculuk ve çatışma çözümü alanlarında uzmanlaşmıştır.

AVILA KILMURRAY

Avila Kilmurray is a founding member of the Northern Ireland Women's Coalition. She was part of the Coalition's negotiating team for the Good Friday Agreement and has written extensively on community action, the women's movement and conflict transformation. She serves as an adviser on the Ireland Committee of the Joseph Rowntree Charitable Trust as well as a board member of Conciliation Resources (UK) and the Institute for British Irish Studies. She was the first Women's Officer for the Transport & General Workers Union for Ireland (1990-1994) and from 1994-2014 she

was Director of the Community Foundation for Northern Ireland, managing EU PEACE funding for the re-integration of political ex-prisoners in Northern Ireland as well as support for community-based peace building. She is a recipient of the Raymond Georis Prize for Innovative Philanthropy through the European Foundation Centre. Kilmurray is working as a consultant with The Social Change Initiative to support work with the Migrant Learning Exchange Programme and learning on peace building.

Avila Kilmurray, Kuzey İrlanda Kadın Koalisyonu'nun kurucusudur ve bu siyasi partinin temsilcilerinden biri olarak Hayırlı Cuma Anlaşması müzakerelerine katılmıştır. Toplumsal tepki, kadın hareketi ve çatışmanın dönüşümü gibi konularda çok sayıda yazılı eseri vardır. Birleşik Krallık ve İrlanda'da aralarında Conciliation Resources (Uzlaşma Kaynakları), the Global Fund for Community Foundations (Toplumsal Vakıflar için Kürsel Fon) , Conflict Resolution Services Ireland (İrlanda Çatışma Çözümü Hizmetleri) ve the Institute for British Irish Studies (Britanya ve İrlanda çalışmaları Enstitüsü) isimli kurumlarda yönetim kurulu üyesi olarak görev yapmaktadır. 1990-94 yılları arasında Ulaşım ve Genel İşçiler Sendikası'nda Kadınlardan Sorumlu Yönetici olarak çalışmış ve bu görevi yerine getiren ilk kadın olmuştur. 1994-2014 yılları arasında Kuzey İrlanda Toplum Vakfı'nın direktörlüğünü yapmış ve bu görevi sırasında eski siyasi mahkumların yeniden entegrasyonu ile barışın toplumsal zeminde yeniden inşasına dair Avrupa Birliği fonlarının idaresini yürütmüştür. Avrupa Vakıflar Merkezi tarafından verilen Yenilikçi Hayırseverler Raymond Georis Ödülü'nün de sahibidir.

Prof. RAM MANIKKALINGAM

Professor Ram Manikkalingam is founder and director of the Dialogue Advisory Group, an independent organisation that facilitates political dialogue to reduce violence. He is a member of the Special Presidential Task Force on Reconciliation in Sri Lanka and teaches politics at the University of Amsterdam. Previously, he was a Senior Advisor on the Sri Lankan peace process to then President Kumaratunga. He has served as an advisor with Ambassador rank at the Sri Lanka Mission to the United Nations in New York and prior to that he was an advisor on International Security to the Rockefeller Foundation. He is an expert on issues pertaining to conflict, multiculturalism and democracy, and has authored multiple works on

these topics. He is a founding board member of the Laksham Kadingamar Institute for Strategic Studies and International Relations, Colombo, Sri Lanka.

Amsterdam Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü'nde misafir Profesör olarak görev yapmaktadır. Sri Lanka devlet başkanına barış süreci için danışmanlık yapmıştır. Danışmanlık görevini hala sürdürmektedir. Uzmanlık alanları arasında çatışma, çokkültürlülük, demokrasi gibi konular bulunan Prof. Ram Manikkalingam, Sri Lanka'daki Laksham Kadingamar Stratejik Çalışmalar ve Uluslararası İlişkiler Enstitüsü'nün kurucu üyesi ve yönetim kurulu üyesidir.

BEJAN MATUR

Bejan Matur is a renowned Turkey-based author and poet. She has published ten works of poetry and prose. In her writing she focuses mainly on Kurdish politics, the Armenian issue, minority issues, prison literature and women's rights. She has won several literary prizes and her work has been translated into over 28 languages. She was formerly Director of the Diyarbakır Cultural Art Foundation (DKSV). She is a columnist for the Daily Zaman, and occasionally for the English version, Today's Zaman.

Türkiye'nin önde gelen şair ve yazarlarından biridir. Şiir ve gazetecilik alanında yayımlanmış 10 kitabı bulunmaktadır. 2012 yılının başına kadar yazdığı düzenli köşe yazılarında Kürt siyaseti, Ermeni sorunu, gündelik siyaset, azınlık sorunları, cezaevi yazıları ve kadın sorunu gibi konuları işlemiştir. Yapıtları 28 değişik dile çevrilen Matur, çok sayıda edebiyat ödülü sahibidir. Diyarbakır Kültür ve Sanat Vakfı Kurucu Başkanlığı görevinde bulunmuştur.

Prof. MONICA MCWILLIAMS

Professor Monica McWilliams teaches in the Transitional Justice Institute at Ulster University in Northern Ireland. She currently serves on a three-person panel established by the Northern Ireland government to make recommendations on the disbandment of paramilitary organisations in Northern Ireland. During the Northern Ireland peace process, Prof. McWilliams co-founded the Northern Ireland Women's Coalition political party and was elected as a delegate to the Multi-Party Peace Negotiations, which took place in 1996 to 1998. She was also elected to serve as a member of the Northern Ireland Legislative Assembly from 1998 to 2003.

Prof. McWilliams is a signatory of the Belfast/Good Friday Agreement and has chaired the Implementation Committee on Human Rights on behalf of the British and Irish governments. For her role in delivering the peace agreement in Northern Ireland, Prof. McWilliams was one recipient of the John F. Kennedy Leadership and Courage Award.

Prof. Monica McWilliams, Ulster Üniversitesi'ndeki Geçiş Dönemi Adaleti Enstitüsü'ne bağlı Kadın Çalışmaları Bölümü'nde öğretim üyesidir. 2005-2011 yılları arasında Kuzey İrlanda İnsan Hakları Komisyonu Komiseri olarak Kuzey İrlanda Haklar Beyannamesi için tavsiyeler hazırlamaktan sorumlu olarak görev yapmıştır. Kuzey İrlanda Kadın Koalisyonu'nun kurucularından olan Prof. McWilliams 1998 yılında Belfast (Hayırlı Cuma) Barış Anlaşması'nın imzalanmasıyla sonuçlanan Çok Partili Barış Görüşmeleri'nde yer almıştır.

HANNE MELFALD

Hanne Melfald worked with the Norwegian Ministry of Foreign Affairs for eight years including as the Senior Adviser to the Secretariat of the Foreign Minister of Norway before she became a Project Manager in HD's Eurasia office in 2015. She previously worked for the United Nations for six years including two years with the United Nations Assistance Mission in Afghanistan as Special Assistant to the Special Representative of the Secretary-General. She has also worked for the United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs in Nepal and Geneva, as well as for the Norwegian Refugee Council and the Norwegian Directorate of Immigration. Melfald has a degree in International Relations from the University of Bergen and the University of California, Santa Barbara, as well as a Master's degree in Political Science from the University of Oslo.

Hanne Melfald, başdanışmanlık dahil olmak üzere 8 yıl boyunca Norveç Dışişleri Bakanlığı bünyesinde çeşitli görevlerde bulunmuş, 2015 yılından itibaren İnsani Diyalog için Merkez isimli kurumun Avrasya biriminde Proje Müdürü olarak çalışmaya başlamıştır. Geçmişte Birleşmiş Milletler bünyesinde görev almış, bu görevi sırasında 2 yıl boyunca Birleşmiş Milletler'in Afganistan Yardım Misyonunda BM Genel Sekreteri Özel Temsilcisi olarak görev yapmıştır. Ayrıca Birleşmiş Milletler Cenevre Yerleşkesi bünyesinde bulunan Nepal İnsani Yardım Koordinasyon Ofisinde de görev almıştır. Bir dönem Norveç

Sığınmacılar Konseyi ve Norveç Göçmenlik İşleri Müdürlüğünde çalışan Hanne Melfald Norveç'in Bergen ve ABD'nin Kaliforniya Üniversitelerinde aldığı Uluslararası İlişkiler eğitimini Oslo Üniversitesinde aldığı Siyaset Bilimi yüksek lisans eğitimiyle tamamlamıştır.

ROELF MEYER

Meyer is currently a consultant on international peace processes having advised parties in Northern Ireland, Sri Lanka, Rwanda, Burundi, Iraq, Kosovo, the Basque Region, Guyana, Bolivia, Kenya, Madagascar, and South Sudan. Meyer's experience in international peace processes stems from his involvement in the settlement of the South African conflict in which he was the government's chief negotiator in constitutional negotiations with the ANC's chief negotiator and current South African President, Cyril Ramaphosa. Negotiating the end of apartheid and paving the way for South Africa's first democratic elections in 1994, Meyer continued his post as Minister of Constitutional Affairs in the Cabinet of the new President, Nelson Mandela. Meyer retired as a Member of Parliament and as the Gauteng leader of the National Party in 1996 and co-founded the United Democratic Movement (UDM) political party the following year. Retiring from politics in 2000, Meyer has since held a number of international positions, including membership of the Strategy Committee of the Project on Justice in Times of Transition at Harvard University.

Roelf Meyer, Güney Afrika'daki barış sürecinde iktidar partisi Ulusal Parti adına başmüzakereci olarak görev yapmıştır. O dönem Afrika Ulusal Kongresi (ANC) adına başmüzakereci olarak görev yapan ve şu an Güney Afrika devlet başkanı olan Cyril Ramaphosa ile birlikte yürüttüğü müzakereler sonrasında Güney Afrika'daki ırkçı apartheid rejim sona erdirilmiş ve 1994 yılında ülkedeki ilk özgür seçimlerin yapılması sağlanmıştır. Yapılan seçim sonrası yeni devlet başkanı seçilen Nelson Mandela kurduğu ilk hükümette Roelf Meyer'e Anayasal İlişkilerden Sorumlu Bakan olarak görev vermiştir. Roelf Meyer 2011-2014 yılları arasında Güney Afrika Savunma Değerlendirme Komitesine başkanlık yapmış, aynı zamanda aktif olan bazı barış süreçlerine dahil olarak Kuzey İrlanda, Sri Lanka, Ruanda, Burundi, Irak, Kosova, Bask Bölgesi, Guyana, Bolivya, Kenya, Madagaskar ve Güney Sudan'da çatışan taraflara danışmanlık yapmıştır.

MARK MULLER QC

Mark Muller, QC, is a senior advocate at Doughty Street Chambers (London) and the Scottish Faculty of Advocates (Edinburgh) where he specialises in public international law and human rights. Muller is also currently on the UN Department of Political Affairs Standby Team of Mediation Experts and is the UN Special Envoy to Syria in the Syrian peace talks. He has many years' experience of advising numerous international bodies, such as Humanitarian Dialogue (Geneva) and Inter-Mediate (London) on conflict resolution, mediation, confidence-building, ceasefires, power-sharing, humanitarian law, constitution-making and dialogue processes. Muller also co-founded Beyond Borders and the Delfina Foundation.

Mark Muller Londra merkezli Doughty Street Chambers Hukuk Bürosu'na ve Edinburg'daki İskoç Avukatlar Birliği'ne bağlı olarak çalışan tecrübeli bir hukukçudur. Uluslararası kamu hukuku ve insan hakları hukuku alanında uzman olan Muller, Afganistan, Libya, Irak ve Suriye gibi çeşitli çatışma alanlarında uzun seneler çatışma çözümü, arabuluculuk, çatışmasızlık ve iktidar paylaşımı konusunda danışmanlık hizmeti vermiştir. 2005'den bu yana İnsani Diyalog için Merkez (Centre for Humanitarian Dialogue), Çatışma Ötesi (Beyond Borders) ve Inter Mediate (Arabulucu) isimli kurumlara kıdemli danışmanlık yapmaktadır. Harvard Hukuk Fakültesi üyesi olan Muller bir dönem İngiltere ve Galler Barosu İnsan Hakları Komisyonu başkanlığı ve Barolar Konseyi Hukukun Üstünlüğü Birimi başkanlığı görevlerini de yürütmüştür. Kültürel diyalog yoluyla barışı ve uluslararası anlayışı teşvik etme amacıyla İskoçya'da kurulan Sınırlar Ötesi (Beyond Borders) isimli oluşumun kurucusu olan Muller halen BM Siyasal İlişkiler Birimi bünyesindeki Arabulucular Destek Ekibinde Kıdemli Arabuluculuk Uzmanı olarak görev yapmaktadır.

AVNİ ÖZGÜREL

Mehmet Avni Özgürel is a Turkish journalist, author and screenwriter. Having worked in several newspapers such as Daily Sabah and Radikal, Özgürel is currently the editor in chief of the daily Yeni Birlik and a TV programmer at TRT Haber. He is the screenwriter of the 2007 Turkish film, Zincirbozan, on the 1980 Turkish coup d'état, Sultan Avrupa'da (2009), on Sultan Abdülaziz's 1867 trip to Europe; and Mahpeyker (2010): Kösem Sultan. He is also the screenwriter and producer of 2014

Turkish film, Darbe (Coup), on the February 07, 2012 Turkish intelligence crisis. In 2013 he was appointed a member of the Wise Persons Committee in Turkey established by then Prime Minister Erdoğan.

Gazeteci-yazar Avni Özgürel, uzun yıllar Milliyet, Akşam, Sabah ve Radikal gibi çeşitli gazetelerde haber müdürlüğü ve köşe yazarlığı yaptı. 2013 yılında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından Demokratik açılım ve çözüm süreci kapsamında oluşturulan Akil İnsanlar Heyeti üyesidir. 1980 darbesini konu eden belgesel film Zincirbozan (2007), Sultan Abdülaziz'in 1867'de Avrupa'ya yaptığı yolculuğu konu eden Sultan Avrupa'da (2009), Mahpeyker: Kösem Sultan (2010) ve 7 Şubat Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) operasyonunun anlatıldığı "Darbe" filmleri senaristliğini ve yapımcılığını üstlendiği projeler arasındadır. Özgürel, şu anda Yeni Birlik gazetesinin sahibi ve genel yayın yönetmenidir. Ayrıca TRT Haber'de program yapmaktadır.

Prof. JOHN PACKER

Professor John Packer is Associate Professor of Law and Director of the Human Rights Research and Education Centre (HRREC) at the University of Ottawa in Canada. Prof. Packer has worked for inter-governmental organisations for over 20 years, including in Geneva for the UN High Commissioner for Refugees, the International Labour Organisation, and for the UN High Commissioner for Human Rights. From 1995 to 2004, Prof. Packer served as Senior Legal Adviser and then the first Director of the Office of the OSCE High Commissioner on National Minorities in The Hague. In 2012-2014, Prof. Packer was a Constitutions and Process Design Expert on the United Nation's Standby Team of Mediation Experts attached to the Department of Political Affairs, advising in numerous peace processes and political transitions around the world focusing on conflict prevention and resolution, diversity management, constitutional and legal reform, and the protection of human rights.

Dr. John Packer Kanada'da Ottawa Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde doçent ve İnsan Hakları Araştırma ve Eğitim Merkezi (Human Rights Research and Education Centre) müdürüdür. 20 yıl boyunca Packer BM Mülteciler Yüksek Komiserliği, Uluslararası Çalışma Örgütü ve BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği gibi Cenevre'de bulunan hükümetler arası örgütlerde çalışmıştır. 1995'ten 2004'e kadar Lahey'de Packer Kıdemli Hukuk Danışmanı, ardından

da Ulusal Azınlıklar Yüksek Komiserliği birinci müdürü olarak görev almıştır. 2012-2014 yıllarında Packer BM Arabuluculuk Uzmanlar Ekibi siyasi ilişkiler biriminde Anayasa ve Süreçlerin Tasarımı Uzmanı olarak yer aldı. Dünyadaki birçok barış süreci ve siyasi geçişler konusunda danışmanlık yapan Pecker, çatışma önleme ve çözümü, çeşitlilik yönetimi, anayasa ve hukuk reformları ve insan hakları korumasına odaklanmıştır.

JONATHAN POWELL

Jonathan Powell is the founder and CEO of Inter Mediate, an NGO devoted to conflict resolution around the world. In 2014, Powell was appointed by former Prime Minister David Cameron to be the UK's Special Envoy to Libya. He also served as Tony Blair's Chief of Staff in opposition from 1995 to 1997 and again as his Chief of Staff in Downing Street from 1997 to 2007. Prior to his involvement in British politics, Powell was the British Government's chief negotiator on Northern Ireland from 1997 to 2007 and played a key part in leading the peace negotiations and its implementation.

Ortadoğu, Latin Amerika ve Asya'da yaşanan çatışmaların çözümü üzerine çalışan ve devletten bağımsız arabuluculuk kurumu olan Birleşik Krallık merkezli Inter Mediate'in kurucusudur ve İcra Kurulu Başkanıdır. 2014 yılında Birleşik Krallık Başbakanı David Cameron tarafından Libya konusunda Özel Temsilci olarak atanmıştır. 1995-2007 yılları arasında Birleşik Krallık eski Başbakanı Tony Blair kabinesinde Başbakanlık Personel Daire Başkanlığı görevinde bulunmuş, 1997 yılından itibaren Kuzey İrlanda sorununun çözümü için yapılan görüşmelere Britanya adına başmüzakereci olarak katılmıştır. 1978-79 yılları arasında BBC ve Granada TV için gazeteci olarak çalışmış, 1979-1994 yılları arasında ise Britanya adına diplomatlık yapmıştır.

Sir KIERAN PRENDERGAST

Sir Kieran Prendergast is a former British diplomat who served as the Under-Secretary General for Political Affairs at the United Nations from 1997 to 2005 and as High Commissioner to Kenya from 1992 to 1995 and to Zimbabwe from 1989 to 1992. During his time at the UN, Prendergast stressed the human rights violations and ethnic cleansing that occurred during the War in Darfur and was involved in the 2004 Cyprus reunification negotiations. Since his retirement from the UN, he has conducted

research at the Belfer Center for Science and International Affairs (United States) and is a member of the Advisory Council of Independent Diplomats (United States). Prendergast also holds a number of positions, including Chairman of the Anglo-Turkish Society, a Trustee of the Beit Trust, and Senior Adviser at the Centre for Humanitarian Dialogue.

Birleşik Krallık Dışişleri Bakanlığı bünyesinde aralarında Kıbrıs, Türkiye, İsrail, Hollanda, Kenya ve ABD'de diplomat olarak çalışmıştır. Birleşik Krallık Dışişleri ve Milletler Topluluğu Bürosu'nun (Foreign and Commonwealth Office) Güney Afrika'daki Apartheid rejimi ve Namibya konularıyla ilgilenen birimine başkanlık etmiştir. Bir dönem BM Siyasal İlişkiler Biriminde Müsteşar olarak çalışmış, BM Genel Sekreteri'nin Barış ve Güvenlik konulu yönetim kurulu toplantılarının düzenleyiciliğini yapmış, Afganistan, Burundi, Kıbrıs, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Doğu Timor gibi bölgelerde barış çabalarına dahil olmuştur.

RAJESH RAI

Rajesh Rai was called to the Bar in 1993 with his areas of expertise including human rights law, immigration and asylum law, and public law. He has been treasurer of 1MCB Chambers (London) since 2015 and has also been a Director of an AIM-listed investment company where he led their renewable energy portfolio. Rai is a frequent lecturer on a wide variety of legal issues, including immigration and asylum law and freedom of experience (Bar of Armenia), minority linguistic rights (European Parliament), and women's and children's rights in areas of conflict (cross-border conference to NGOs working in Kurdish regions). He is also Founder Director of HIC, a community centred NGO based in Cameroon.

1993 yılında İngiltere ve Galler Barosu'na kaydolmuştur. İnsan Hakları Hukuku, Göçmenlik ve Sığınma Hakkı hukuku ile Kamu Hukuku temel uzmanlık alanlarıdır. Kamerun'daki HIC isimli sivil toplum örgütü ile Uganda'daki Human Energy isimli şirketin kurucusudur. Bir dönem The Joint Council for the Welfare of Immigrants-JCWI-(Göçmenlerin Refahı için Ortak Konsey) direktörlüğünü yapmıştır. Başta İngiltere ve Galler Barosu İnsan Hakları Komisyonu adına olmak üzere uluslararası alanda özellikle Avrupa, Asya, Afrika, ABD ve Hindistan'da çok çeşitli hukuki konular üzerine seminerler ve dersler vermiştir.

Sir DAVID REDDAWAY

Sir David Reddaway is a retired British diplomat currently serving as Chief Executive and Clerk of the Goldsmiths' Company in London. During his previous career in the Foreign and Commonwealth Office, he served as Ambassador to Turkey (2009-2014), Ambassador to Ireland (2006-2009), High Commissioner to Canada (2003-2006), UK Special Representative for Afghanistan (2002), and Charge d'Affaires in Iran (1990-1993). His other assignments were to Argentina, India, Spain, and Iran, where he was first posted during the Iranian Revolution.

Halen çeşitli özel şirket ve üniversitelere danışman, yönetim kurulu üyesi ve konsültasyon uzmanı olarak hizmet etmektedir. 2016 yılının Ocak ayından bu yana Londra Üniversitesi bünyesindeki Goldsmith Koleji'nde Konsey üyesi ve Goldsmith şirketinde yönetici katip olarak görev yapmaya başlamıştır. Bir dönem Birleşik Krallık adına Türkiye ve İrlanda Cumhuriyeti Büyükelçisi olarak görev yapan Reddaway bu görevinden önce Birleşik Krallık adına Kanada'da Yüksek Misyon Temsilcisi, Afganistan'da Özel Temsilci, İran'da ise Diplomatik temsilci olarak görev yapmıştır. Bu görevlerinin yanı sıra İspanya, Arjantin, ve Hindistan'da diplomatik görevler üstlenmiştir.

Prof. NAOMI ROHT-ARRIAZA

Professor Naomi Roht-Arriaza is a Distinguished Professor of Law at the Hastings College of Law, University of California (San Francisco) and is renowned globally for her expertise in transitional justice, international human rights law, and international humanitarian law. She has extensive knowledge of, and experience in, post-conflict procedures in Latin America and Africa. Roht-Arriaza has contributed to the defence of human rights through legal and social counselling, her position as academic chair, and her published academic works.

Prof. Naomi Roht-Arriaza Amerika Birleşik Devletleri'nin San Francisco şehrindeki UC Hastings College of the Law isimli Hukuk okulunda öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Geçiş Dönemi Adaleti, İnsan Hakları İhlalleri, Uluslararası Ceza Hukuku ve Küresel Çevre Sorunları gibi konular uzmanlık alanına girmektedir.

Dr. MEHMET UFUK URAS

Mehmet Ufuk Uras is a co-founder and member of social liberal Greens and the Left Party of the Future, founded as a merger of the Greens and the Equality and Democracy Party. He was previously a former leader of the now-defunct University Lecturers' Union (Öğretim Elemanları Sendikası) and was elected the chairman of Freedom and Solidarity Party in 1996. Ufuk resigned from the leadership after the 2002 general election. Ufuk ran a successful campaign as a "common candidate of the Left", standing on the independents' ticket, backed by Kurdish-based Democratic Society Party and several left-wing, environmentalist and pro-peace groups in the 2007 general election. He resigned from the Freedom and Solidarity Party on 19 June 2009. After the Democratic Society Party was dissolved in December 2009, he joined forces with the remaining Kurdish MPs in the Peace and Democracy Party group. On 25 November 2012, he became a co-founder and member of social liberal Greens and the Left Party of the Future, founded as a merger of the Greens and the Equality and Democracy Party. Ufuk is a member of the Dialogue Group and is the writer of several books on Turkish politics.

Dr. Mehmet Ufuk Uras İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde lisans, yüksek lisans ve doktora öğrenimini tamamladıktan sonra, milletvekili seçilene kadar İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde yardımcı doçent doktor olarak görev yapmıştır. 22 Temmuz 2007 genel seçimlerinde İstanbul 1. Bölge'den bağımsız milletvekili adayı olmuştur. Seçimlerin sonucunda %3,85 oranıyla yani 81.486 oy alarak İstanbul 1. Bölge'den bağımsız milletvekili olarak 23. dönem meclisine girmiştir. Seçimler öncesinde liderliğinden ayrıldığı Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) Genel başkanlığına 11 Şubat 2008'de yapılan 5. Olağan Kongresi'ni takiben geri dönmüştür. 17 Haziran 2009 tarihinde, partinin dar grupçu bir anlayışa kaydığı düşüncesi ve sol siyasetin daha geniş bir yelpazeye ulaşması iddiasıyla bir grup arkadaşıyla Özgürlük ve Dayanışma Partisi'nden istifa etmiştir. ÖDP'den ayrılışıyla birlikte Eşitlik ve Demokrasi Partisi kuruluş sürecine katılmıştır. DTP'nin 19 kişiye düşüp grupsuz kalmasından sonra, Kürt sorununun parlamentoda çözülmesi gerektiğini savunarak Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) grubuna katılmıştır. Ufuk Uras, seçim sürecinde, kuruluş çağrısını yaptıği

Eşitlik ve Demokrasi Partisi'ne üye olmuştur. 25 Kasım 2012'de kurulan Yeşiller ve Sol Gelecek Partisinin kurucularındandır ve aynı zamanda PM üyesidir. Uras'ın çok sayıdaki yayınları arasında "ÖDP Söyleşileri", "İdeolojilerin Sonu mu?" (Marksist Araştırmaları Destek Ödülü), "Sezgiciliğin Sonu mu?", "Başka Bir Siyaset Mümkün", "Kurtuluş Savaşında Sol", "Siyaset Yazıları" ve "Alternatif Siyaset Arayışları" "Sokaktan Parlamento"ya" "Söz Meclisten Dışarı" ve "Meclis Notları" adlı kitapları da bulunmaktadır.

Prof. Dr. SEVTAP YOKUŞ

Professor Dr Sevtap Yokuş is a Law Faculty Member at İstanbul Altınbas University in the Department of Constitutional Law. She holds a PhD in Public Law from the Faculty of Law, İstanbul University, awarded in 1995 for her thesis which assessed the state of emergency regime in Turkey with reference to the European Convention on Human Rights. She is a widely published expert in the areas of Constitutional Law and Human Rights and has multiple years' experience of working as a university lecturer at undergraduate, postgraduate and doctoral level. She also has experience of working as a lawyer in the European Court of Human Rights.

Prof. Dr. Sevtap Yokuş İstanbul Altınbaş Üniversitesi Anayasa Hukuku Anabilim Dalı öğretim üyesidir. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kamu Hukuku Doktora Programı bünyesinde başladığı doktorasını "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin Türkiye'de Olağanüstü Hal Rejimine Etkisi" başlıklı tezle 1995 yılında tamamlamıştır. Akademik görevi sırasında lisans, yüksek lisans ve doktora aşamasında dersler veren Prof. Dr. Yokuş özellikle Anayasa Hukuku ve İnsan hakları Hukuk alanında uzmanlaşmıştır. Ayrıca Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne başvuruda pratik avukatlık deneyimi de bulunmaktadır.

11 Guilford Street London WC1N 1DH
United Kingdom
+44 (0) 207 405 3835

democraticprogress.org

info@democraticprogress.org

[@DPI_UK](https://twitter.com/DPI_UK)

[DemocraticProgressInstitute](https://www.facebook.com/DemocraticProgressInstitute)